

MASARYKOVA
UNIVERZITA

VÝROČNÍ ZPRÁVA UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU 2017

Obsah

Klíčové události	4
Výtvarný plenér – inspirace, výstavy a výročí	10
Externí aktivity a spolupráce	13
Propagace	19
Evaluace vzdělávacích aktivit a komparativní analýza.....	23
Programy kurzů U3V MU 2017/2018.....	39

Úvodní slovo

Stejně jako v předchozích letech nabídla Univerzita třetího věku Masarykovy univerzity i v roce 2017 svým příznivcům nepřeborné množství aktivit a mnoho nevšedních zážitků. Nejdůležitější neboli klíčové události uplynulého roku jsme shrnuli hned na prvních stránkách této zprávy a doplnili je vypovídajícími fotografiemi. Zajímavými počiny roku 2017, kterým jsou věnovány samostatné kapitoly, byly bezesporu výstava kreseb a fotografií posluchačů U3V MU, které vznikly v průběhu 10 let konání výtvarných plenérů, a zorganizování semináře pro ředitele zařízení sociálních služeb, jenž se uskutečnil v Univerzitním centru Telč.

Při listování výroční zprávou dále zjistíte, že nabídku našich vzdělávacích aktivit neustále rozšiřujeme a zajišťujeme program pro téměř 2 100 seniorů nejen z Brna, ale i z jeho okolí. Za akademický rok 2016/2017 jsme zrealizovali 180 přednášek v dlouhodobých kurzech, 58 tematicky zaměřených kurzů, několik exkurzí a zpestřili jsme každodenní rutinu klientům ve 14 domovech pro seniory. Jsme si vědomi toho, že tato pestrá nabídka by nemohla vzniknout bez úzké spolupráce se všemi fakultami, externími spolupracovníky a v neposlední řadě se spolupracujícími institucemi jako je Krajský úřad Jihomoravského kraje, Magistrát města Brna, Moravské zemské muzeum nebo Národní památkový úřad.

Je všeobecně známo, že konkurenční boj na poli seniorského vzdělávání sílí, proto je naší snahou, aby se program kurzů, přednášek, exkurzí a dalších akcí pravidelně obměňoval, aktualizoval a byl pro naši cílovou skupinu stále lákavý a atraktivní. Za tímto účelem provádíme průběžná dotazníková šetření, jejichž prostřednictvím zjišťujeme názory posluchačů na obsahovou i organizační stránku poskytovaných služeb. Výsledná zjištění se následně snažíme zohledňovat při přípravě programů a implementovat je do plánovaných kurzů.

Svoji rozsáhlou činnost prezentujeme nejenom uvnitř univerzity, ale i navenek – pravidelně aktualizujeme naše webové stránky, zveřejňujeme články v odborných časopisech, na konferencích, vystupujeme v rozhlase nebo v televizních pořadech.

Pokud se bude chtít dozvědět o činnosti U3V MU něco víc, zalistujte naši výroční zprávou. Přejme si, aby i rok 2018 by minimálně stejně tak pestrý a bohatý jako ten letošní, a aby Univerzita třetího věku nadále vzkvétala jako doposud.

Kolektiv pracovníků Univerzity třetího věku MU

KLÍČOVÉ UDÁLOSTI

Exkurze do Botanické zahrady

Měsíc únor se nesl ve znamení exkurzí do Botanické zahrady Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity. Během exkurze navštívili posluchači Univerzity třetího věku všechny skleníky se sbírkami tropických a subtropických druhů včetně toho nejvyššího, který sahá až do výšky 10,5 m. Z odborného výkladu se účastníci dozvěděli mnoho zajímavostí nejen o historii Botanické zahrady, ale hlavně o nepřeborném množství rostlin, které mohli shlédnout na vlastní oči. Z důvodu velkého zájmu byly stanoveny čtyři termíny prohlídek (7. 2., 14. 2., 21. 2. a 28. 2.).

Spolupráce se studentským spolkem IFMSA

Stejně jako v předešlých dvou letech jsme i letos pokračovali ve spolupráci se studentským spolkem Lékařské fakulty IFMSA. Tentokrát připravili pro posluchače Univerzity třetího věku mimořádnou přednášku na téma Kardiovaskulární onemocnění a jejich prevence. O nabízené téma byl velký zájem, protože kardiovaskulární nemoci patří celosvětově mezi nejčastější příčiny úmrtí, výskyt nemoci se rok od roku zvyšuje a postihuje stále mladší věkové kategorie. Posluchači se během přednášky mimo jiné dozvěděli, co se skrývá za vznikem těchto onemocnění, jaké jsou varovné příznaky a zda je vůbec možné jim nějak předcházet. Zájemci se mohli přednášky zúčastnit v úterý 4. 4. nebo následující týden v pondělí 10. 4. V obou případech jsme využili prostory klubu Antonína Trýba.

Exkurze za historií architektury

Posluchači, kteří v akademickém roce 2016/2017 navštěvovali kurz Dějiny umění a vizuální kultury nebo kurz Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách, mohli využít nabídky zúčastnit se nad rámec svého studia dvou exkurzí. První, která se zaměřila na Románskou a gotickou architekturu v Boskovické brázdě proběhla ve čtvrtek 18. května.

Účastníci během ní navštívili např. kostel sv. Martina v Rosicích, prohlédli si klášter v Oslavanech a kostel sv. Petra a Pavla v Řeznovicích. Následující čtvrtek 25. května se účastníci exkurze vypravili za Středověkými památkami na úpatí Vysočiny, mezi nimiž nechyběl kostel sv. Markéty v Moravských Knínicích, kostel sv. Mikuláše v Deblíně, kostel sv. Jana Křtitele ve Velké Bíteši nebo kostel sv. Jakuba Staršího v Osové Bítýšce.

Promoce Všeobecně zaměřeného kurzu

Středa 14. června 2017 byla významným dnem pro všechny ty, kteří ukončili své čtyřleté studium Všeobecně zaměřeného kurzu. Během slavnostní ceremonie, která proběhla v aule Právnické fakulty Masarykovy univerzity, bylo absolventům z rukou promotora pana doc. Mgr. Vladimíra Richtera předáno osvědčení. Promoce se kromě něj zúčastnila i prorektorka Masarykovy univerzity prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc. a zástupci všech devíti fakult univerzity. Chybět nemohli ani rodinní příslušníci a přátelé promujících absolventů.

Vernisáž výstavy prací posluchačů U3V v letech 2007/2016

Při příležitosti 10. výročí konání výtvarných plenérů v Telči byla uspořádána výstava prací posluchačů Univerzity třetího věku, která návštěvníkům nabídla průřez jednotlivými ročníky. První zájemci mohli vystavené kresby a fotografie obdivovat v pondělí 10. července 2017 na slavnostní vernisáži, která celou výstavu zahájila. K tomuto účelu byla využita Křížová chodba Nové radnice Brno na Dominikánském náměstí.

Výtvarný plenér

Výstava prací v Křížové chodbě inspirovala mnohé posluchače k přihlášení se na výtvarný plenér, aby si sami vyzkoušeli, jakým způsobem taková díla vznikají. Již 11. ročník

tohoto umělecky laděného kurzu proběhl od 14. do 21. července a i tentokrát se místem konání stalo historické město Telč. Účastníci výtvarné části plenéru se pod vedením doc. Mgr. Vítězslava Švalbacha a Danuše Švalbachové seznámili nejen se základy kresby, lineární perspektivou, kterou procvičovali v telčských uličkách, ale také s kresbou stromů, květeny a městské krajiny. Lektoři fotografické části kurzu Mgr. Jiří Víšek a MgA. Igor Šefr pak

kladli důraz především na vytříbenou kompozici, práci se světlem a docílení technicky kvalitního snímku.

Mezigenerační dialog na přednáškách doc. RNDr. Miroslava Zejdy, Ph.D. a prof. PhDr. Ing. Miloslava Dokulila, DrSc.

Možnost vyzkoušet si vysokoškolské studium z pohledu prezenčního studenta dostali posluchači U3V MU hned na dvou fakultách Masarykovy univerzity – Přírodovědecké a Fakultě informatiky. Na první zmíněné se jednalo o kurz Základy astronomie 1 pod vedením pana docenta Zejdy. Zajímavý obsah a témata jednotlivých přednášek zaujal hned několik desítek našich posluchačů. Pozadu nezůstala ani Fakulta informatiky, která nabídla zájemcům účast na třech kurzech, které probíhají pod záštitou pana profesora Dokulila. Konkrétně se jednalo o kurzy Kapitoly k filosofii jazyka I, Filosofie vědy I a Religionistika. I když jsou účastníci z řad Univerzity třetího věku ušetření stresu zkouškového období, mají alespoň příležitost k navázání mezigeneračního dialogu se svými mladšími kolegy.

Umění renesance v Telči

Univerzita třetího věku MU uspořádala v září (25. 9. – 29. 9. 2017) pro své posluchače týdenní kurz zaměřený na Umění renesance, který se uskutečnil v Telči. Účastníci měli možnost

seznámit se prostřednictvím paní doktorky Novotné s italským a francouzským uměním renesanční doby, do kterého neodmyslitelně patří malířství, sochařství, literatura, divadlo a v neposlední řadě i film. Vedle zajímavých přednášek, absolvovali posluchači prohlídku města s odborným výkladem, prohlédli si telčský zámek a navštívili Centrum excelence Telč.

Vernisáž výstavy prací posluchačů U3V v Telči

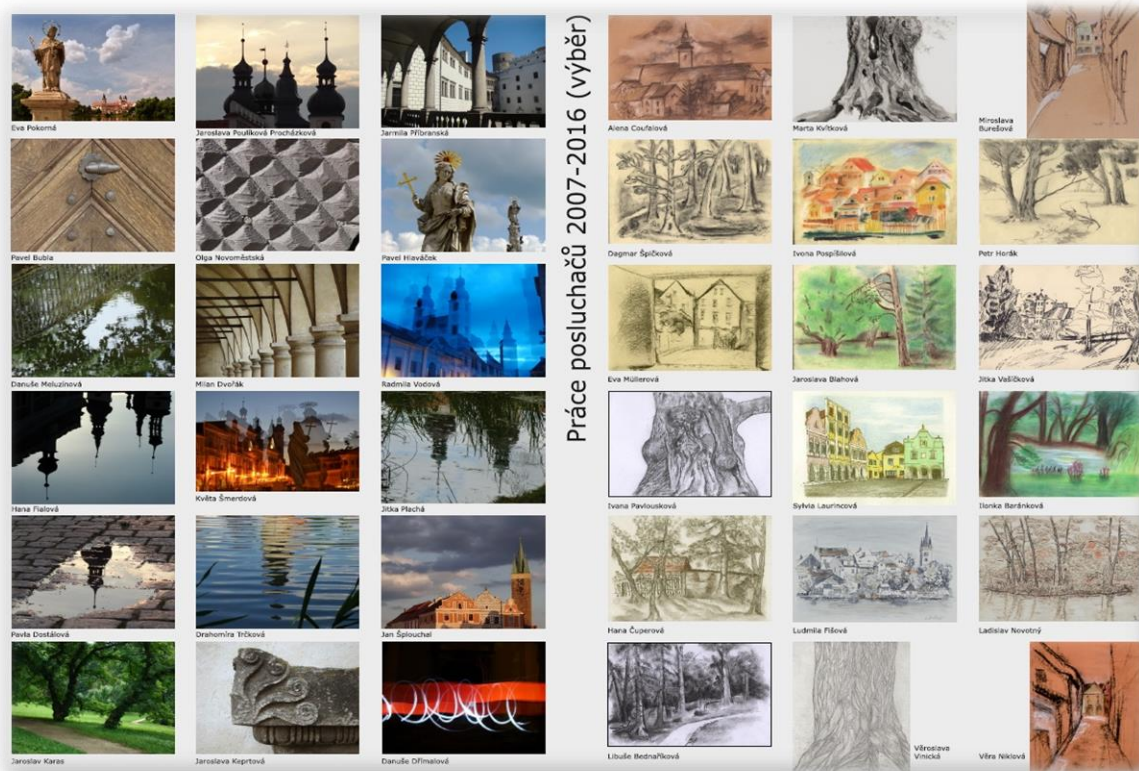
V pondělí 2. října proběhla v prostorách telčské radnice a Univerzitního centra Telč vernisáž kreseb a fotografií účastníků Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity. Výstava se konala u příležitosti desetiletého výročí konání výtvarného plenéru Univerzity třetího věku v Teči a na počest 150. výročí narození slavného českého malíře, krajináře, představitele českého a francouzského impresionismu 19. a první pol. 20. století Václava Jana Emanuela Radimského. Slavnostního zahájení výstavy se zúčastnil starosta města Telč Mgr. Roman Fabeš, prorektorka MU prof. Naděžda Rozehnalová, programový ředitel Univerzitního centra Telč Václav Jehlička a další hosté.

Zahájení akademického roku U3V v Brně

Zavzpomínat na svá studentská léta mohli všichni posluchači prvního ročníku Všeobecně zaměřeného kurzu v pátek 6. října 2017, kdy usedli do vysokoškolských lavic. Úvodní přednášky na téma „Historie a rozvoj Masarykovy univerzity“ se i tentokrát ujal proděkan pro výzkum a rozvoj Filozofické fakulty prof. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D, který posluchače velmi poutavým způsobem seznámil s důležitými historickými milníky týkajícími se Masarykovy univerzity.

VÝTVARNÝ PLENÉR INSPIRACE, VÝSTAVY A VÝROČÍ

Výtvarný plenér se stal v rámci nabídky kurzů U3V již tradicí a v létě roku 2017 se konal už po jedenácté. 6. října 2017 uplynulo 150 let od narození slavného českého malíře, krajináře, představitele českého a francouzského impresionismu 19. a první poloviny 20. století Václava Jana Emanuela Radimského. Radimský se narodil v Kolíně nad Labem, studoval krajinomalbu ve Vídni a v Mnichově. Roku 1889 odešel do Francie a pohyboval se ve skupině, kterou kolem sebe shromáždil Claude Monet. Po první světové válce se vrátil do vlasti a usadil se na rodném statku v Pašince u Kolína, kde žil a maloval až do své smrti v roce 1946.

Pobyt Radimského ve Francii měl na něj celoživotní vliv a za svou práci získal mnohá ocenění ještě ve Francii – v roce 1895 zlatou medaili v Rouenu a v roce 1900 na Světové výstavě v Paříži. Svými obrazy ještě před koncem 19. století seznamoval českou veřejnost s novým umělecko-výtvarným stylem impresionismem. Až do své smrti v lednu 1946 pořádal početné a úspěšné prodejní výstavy a jeho dílo je tak z velké části skryto před zraky široké veřejnosti. Přestože se Radimský v meziválečném období stal terčem kritiky odborné veřejnosti nejen pro svoji zaujatost impresionismem, ale i životní postoje, lze jeho práce ocenit pro svoji názorovou sevřenost, jako dílo jednoho z našich největších malířů-krajinářů.

Inspirace dílem Václava Radimského vedla také k vytvoření koncepce kurzu Univerzity třetího věku MU, který byl poprvé realizován v červenci roku 2007 v Telči pod názvem Výtvarný plenér. Studenti Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity na plenérech v Telči se v kresbách a fotografiích krajinného detailu (parku) nebo studiích vody snažili řešit otázku kompoziční zkratky. Od té doby se jej zúčastnilo více než dvě stovky posluchačů. Kurz je odborně garantován a na jeho realizaci se podílí pracovníci Ateliéru grafického designu Fakulty informatiky MU. Vzhledem k tomu, že se impresionismus začal později prosazovat i ve fotografii, je nedílnou součástí plenéru i fotografická část. Její účastníci tak pod vedením lektorů zachycují krásu a pomíjivost okamžiku, experimentují a v jednotlivých cvičeních kladou důraz na vytříbenou kompozici, práci se světlem a docílení technicky kvalitního snímku.

Vzhledem k výše zmíněnému se Univerzita třetího věku rozhodla uspořádat 2 výstavy fotografií a kreseb – jednu v Brně a jednu v Telči. Brněnská výstava byla zahájena 10. července 2017 v Křížové chodbě Magistrátu města Brna a Telčská část pak 2. října 2017 v chodbě Radnice v Telči a následně v prostorách Univerzitního centra Masarykovy univerzity Telč.

Slavnostního zahájení (vernisáže) v Telči dne 2. 10. 2017 se účastnila prorektorka Masarykovy univerzity pro záležitosti studentů prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc., kvestorka Masarykovy univerzity Mgr. Marta Valešová, MBA, starosta města Telče Mgr. Roman Fabeš, ředitel Univerzitního centra Masarykovy univerzity v Telči Ing. Josef

Plucar, programový ředitel Univerzitního centra Masarykovy univerzity a bývalý ministr kultury České republiky Mgr. Václav Jehlička, místostarosta města Telče Pavel Komín, vedoucí odboru kultury městského úřadu Telč Věra Peichlová, ředitel Odboru personálního řízení rektorátu Masarykovy univerzity Mgr. Petr Pokorný, garant a lektor kurzu Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity Výtvarný plenér doc. Mgr. Vítězslav Švalbach, 50 seniorů – absolventů kurzu Výtvarný plenér Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity. Kulturní vystoupení v rámci této akce připravila místní Základní umělecká škola v Telči, jejíž žáci zpřijemnilí celý slavnostní akt hrou na hudební nástroje.

Úvodní část výstavy byla věnována Václavu Radimskému a jeho odkazu. Každý uplynulý ročník byl reprezentován cca 3–5 panely. Součástí výstavy byly i panely s fotografiemi dokumentujícími práci posluchačů na plenérech a vybrané plakáty k výstavám posluchačů. Celkově výstava obsahovala cca 50 panelů. Cílem výstav byla nejen pocta Václavu Radimskému a jeho dílu, které inspirovalo účastníky Univerzity třetího věku, ale též bilancovat vybrané výsledky kurzů v Telči z let 2007 až 2016. Nešlo přitom o první prezentaci výsledků tvořivé činnosti účastníků Univerzity třetího věku. V minulosti byly podobné akce konány např. v Brně i v zahraničí. Realizaci výstavy je možné považovat za významný příspěvek k rozvoji místního kulturního života. Realizace výstavy byla z velké části financována a tím i umožněna díky dotaci z programu Podpora regionálních kulturních tradic Ministerstva kultury České republiky.

Dosud realizované výstavy z Výtvarných plenérů

Datum vernisáže	Místo konání
11. 04. 2008	Kancelář veřejného ochránce práv
22. 10. 2008	Fakulta sociálních studií MU
04. 02. 2010	Bezejmenná galerie na Fakultě informatiky
11. 10. 2010	Radnice Lipsko
30. 03. 2011	Kavárna Pod hodinami
01. 08. 2011	Kavárna Pod hodinami
11. 10. 2011	Univerzitní campus Lipsko
22. 02. 2012	Univerzitní centrum Telč
26. 10. 2012	Univerzitní centrum Telč
12. 09. 2013	Kavárna Pod hodinami
26. 11. 2014	Kavárna Pod hodinami
18. 02. 2016	Univerzitní centrum Telč
10. 07. 2017	Křížová chodba MMB
01. 10. 2017	Radnice Telč, Univerzitní centrum Telč

EXTERNÍ AKTIVITY A SPOLUPRÁCE

KURZY V DOMOVECH PRO SENIORY

Masarykova univerzita si je vědoma své společenské odpovědnosti a probíhajících sociálně-demografických změn. V roce 2014 začala spolupracovat s Krajským úřadem Jihomoravského kraje na realizaci kurzů v domovech pro seniory. Rozšířila se tím možnost přispět ke zkvalitnění života seniorů, kteří nemají možnost navštěvovat univerzitu třetího věku v takové podobě jako jejich fyzicky nebo psychicky aktivnější vrstevníci. V roce 2014 proběhl první (pilotní) kurz v Seniorcentru Blansko a absolvovalo jej 10 osob.

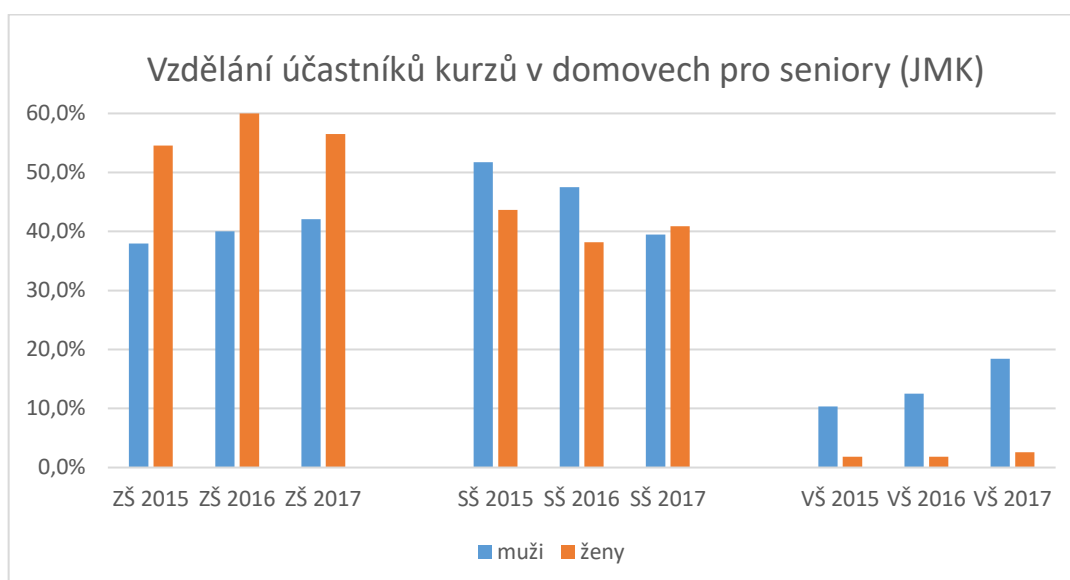
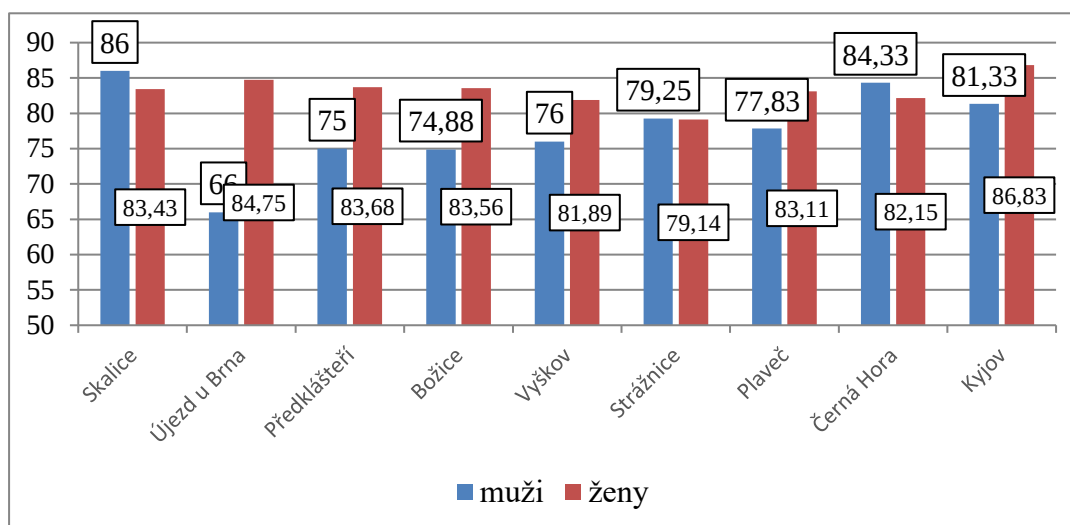
Tato spolupráce pak pokračovala v letech 2015 i 2016 a neustala ani v roce 2017. Pro kurzy byla zvolena témata: Duševní hygiena v seniorském věku, Česká literatura, Trénování paměti a dalších kognitivních funkcí, Francouzský film, Italský film. Každý z kurzů bývá zahájen přednáškou seznamující účastníky s historií a současnými aktivitami U3V MU. Na ni pak navazuje úvodní přednáška představující strukturu a obsah jednotlivých kurzů. Každý kurz obsahoval 6 dvouhodinových přednášek.

Všichni senioři, kteří kurz absolvovali, pak obdrželi z rukou manažerky pro koordinaci celoživotního vzdělávání na Masarykově univerzitě Ing. Bc. Barbory Haškové oficiální Osvědčení podepsané prorektorkou Masarykovy univerzity prof. JUDr. Naděždou Rozehnalovou, CSc. Slavnostnímu předávání osvědčení byl vždy přítomen i ředitel/ředitelka Domova pro seniory, lektor/lektori kurzu a v některých případech i rodinní příslušníci.

V roce 2015 se 6 kurzů účastnilo celkem 84 osob z toho 53 žen a 31 mužů. Průměrný věk žen činil 79 let a mužů 74 let. V roce 2016 se 9 kurzů zúčastnilo 150 osob (110 žen a 40 mužů), přičemž průměrný věk účastníků činil bez jedné desetiny 80 let (ženy 82,1 muži 74,1). V roce 2017 se 9 kurzů zúčastnilo 153 osob (115 žen, 38 mužů). Na rozdíl od „běžné“ univerzity třetího věku byli tedy posluchači kurzů průměrně o 10 let starší. Kurzů v domovech pro seniory se v obou letech účastnilo mnohem více mužů (cca 1/3), než jsme tomu zvyklí na U3V MU (cca 1/10).

Průměrný věk všech účastníků kurzů v roce 2017 činil 82,1 let z toho u mužů 77,7 a u žen 83,5 let. Podrobnější údaje uvádíme v grafu níže.

Graf 1: Průměrný věk účastníků kurzů pro JMK v roce 2017

Kromě kurzů v domovech pro seniory zřízených Jihomoravským krajem, tedy mimo dotační projekt, proběhly díky „šíření dobrého jména“ v roce 2017 i kurzy v domovech pro seniory zřízených např. Magistrátem města Brna nebo Městským úřadem ve Znojmě. Takové kurzy proběhly celkem v 5 domovech a zúčastnilo se jich 97 seniorů. Celkově bylo tedy v domovech pro seniory v roce 2017 realizováno 14 kurzů, kterých se účastnilo 250 osob.

Domníváme se, že kurzy pro seniory v domovech pro seniory, které jsme dosud realizovali, se setkaly s velkým úspěchem jak u účastníků kurzů, tak i u pracovníků těchto zařízení včetně jejich vedoucích. Je obecně známo, že jedním ze základních rizikových faktorů úbytku paměťových funkcí je nízká duševní aktivita. Z hlediska udržení paměťových funkcí a oddálení jejich úbytku je užitečná duševní aktivita jakéhokoliv druhu – tedy trvalé celoživotní pravidelné zatěžování paměti. Je nabíledni, že veškeré edukační a aktivizační činnosti, kterými se zabýváme, mají důležitý preventivní charakter při pozitivním ovlivňování procesu stárnutí.

Vítána je v tomto ohledu účast na jakékoliv organizované kolektivní aktivitě – od běžných schůzek seniorských klubů až po aktuálně nejvyšší formu univerzit třetího věku. Efekt těchto aktivit na zapojenou seniorskou populaci je komplexní. Kromě toho, že se v pravidelných intervalech scházejí, snaží se vnímat sdělované informace, diskutují, znamená pravidelný kontakt s vrstevníky i nutnost či radost pečovat o svůj zevnějšek, potřebu vyvinout fyzickou aktivitu na cestu tam a zpět, nutnost řídit časový rozvrh a tak dále.

Domov pro seniory	účastníci					průměrný věk		
	muži	%	ženy	%	celkem	muži	ženy	celkem
Skalice	3	17,6	14	82,4	17	86,0	83,9	83,9
Újezd u Brna	2	9,1	20	90,9	22	84,8	66,0	83,0
Předklášteří	3	12,0	22	88,0	25	75,0	83,7	82,6
Božice	8	47,1	9	52,9	17	74,9	83,6	79,5
Vyškov	6	40,0	9	60,0	15	76,0	81,9	79,5
Strážnice	4	36,4	7	63,6	11	79,3	79,1	79,2
Plaveč	6	40,0	9	60,0	15	77,8	83,1	81,0
Černá Hora	3	18,8	13	81,3	16	84,3	82,2	82,6
Kyjov	3	20,0	12	80,0	15	81,3	86,8	85,7
Celkem	38	24,8	115	75,2	153	77,7	83,5	82,1

Mimo dotaci JMK	účastníci					průměrný věk		
Domov pro seniory	muži	%	ženy	%	celkem	muži	ženy	celkem
Tábor	0	0,0	12	100,0	12	0,0	89,2	89,2
Újezd u Brna	9	27,3	24	72,7	33	72,4	81,8	79,2
Vychodilova	5	23,8	16	76,2	21	87,6	85,3	85,9
Znojmo	1	6,7	14	93,3	15	81,0	82,9	82,8
Foltýnova	1	6,3	15	93,8	16	89,0	84,8	85,1
Celkem (mimo JMK)	16	16,5	81	83,5	97	78,8	84,3	83,4

Celkem (JMK+mimo JMK)	123	25,4	361	74,6	484	74,1	83,0	80,7
------------------------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------	-------------	-------------

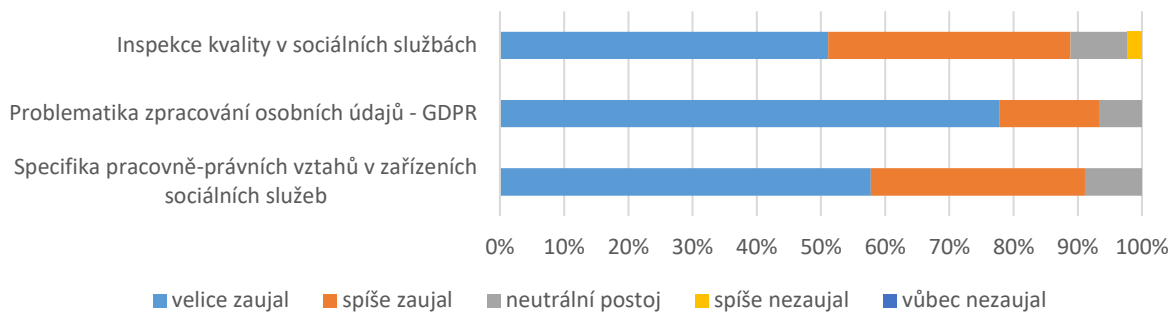
Od 15. září do 10. listopadu proběhl v městské části **Brno-Medlanky** již třetí kurz realizovaný U3V MU tentokrát zaměřený na **Zdraví v seniorském věku**, jehož obsah byl sestaven na přání medláneckých seniorů. Kurzu se účastnilo 29 seniorů.

SEMINÁŘ PRO ŘEDITELE DOMOVŮ PRO SENIORY

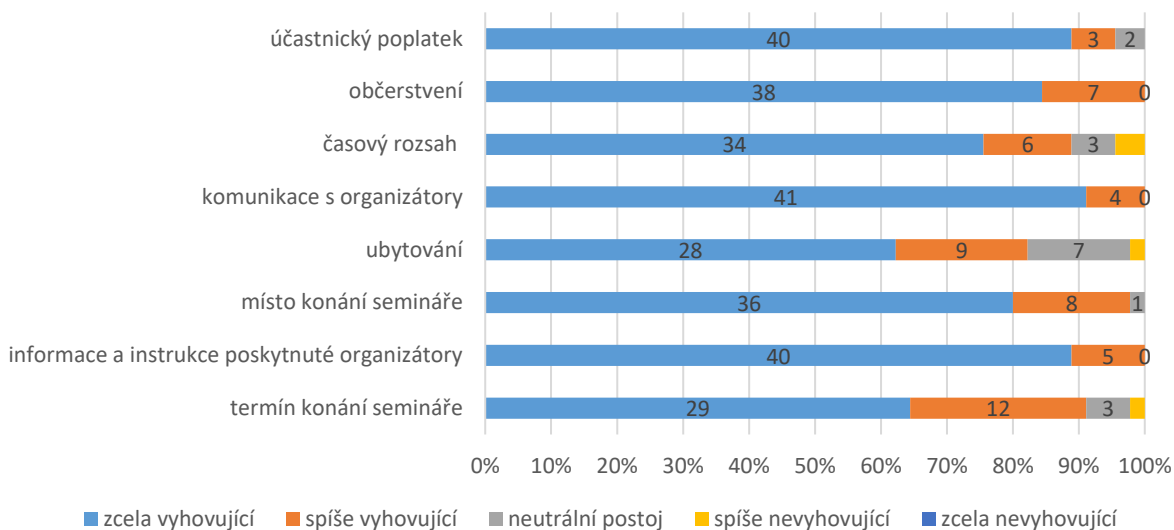
Ve dnech 26. a 27. října proběhl v Univerzitním centru Telč seminář pro ředitele zařízení sociálních služeb (zejména domovů pro seniory), který byl připraven na základě poptávky ze strany Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Na seminář byli pozváni nejen ředitelé z Jihomoravského kraje, ale i z Kraje Vysočina, Brna nebo Jihlavy. Celkem se semináře účastnilo 55 osob. Tematicky byl seminář zaměřen na specifika pracovně-právních vztahů v zařízeních sociálních služeb, problematiku zpracování osobních údajů v souvislosti s GDPR a oblast inspekce kvality v sociálních službách. Lektory jednotlivých přednášek a workshopů byli pracovníci Právnické fakulty MU, Kanceláře veřejného ochránce práv a externí spolupracovníci Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

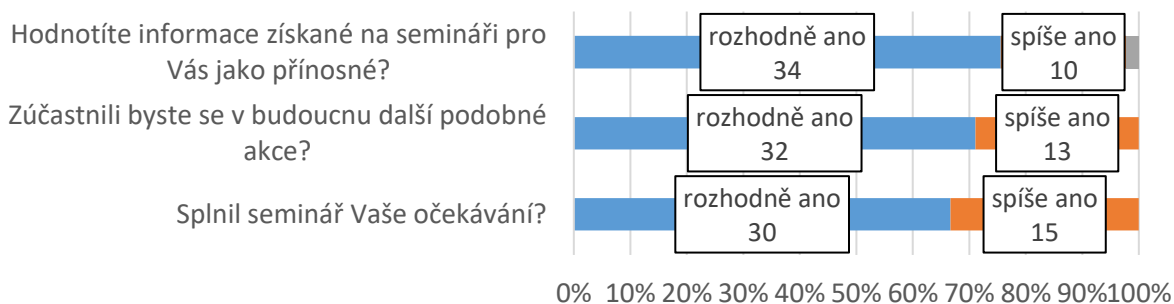
Hodnocení jednotlivých příspěvků

Hodnocení atributů semináře

Hodnocení semináře

Studovat můžete v každém věku

Studium nemusí skončit získáním maturitního vysvědčení nebo výučního listu. Univerzita třetího věku Masarykovy univerzity nabízí seniorům příležitost nadále rozvíjet své dosavadní znalosti a dovednosti. Kurzy U3V organizuje Masarykova univerzita již 27 let a je jednou z nejvyhledávanějších univerzit třetího věku v ČR. Díky studiu se mohou posluchači dozvědět o novinkách z nejrůznějších oborů,

a to formou přednášek, seminářů nebo exkurzí. Využijte i Vy svůj volný čas, naplňte ho novými poznatky, vědomostmi a získáte nové přátele.

Srdcem Univerzity třetího věku MU je **Všeobecně zaměřený kurz**, jenž trvá osm semestrů a je zaměřen na otázky zdravého a smysluplného životního stylu ve vyšším věku. Na koncepci přednášek se podílí všech devět fakult MU a jejich obsah má tedy víceoborový cha-

rakter. Studium je zakončeno **slavnostní promocí**, na níž získají účastníci kurzu osvědčení o absolvování. Zájemci se mohou hlásit také do jednoletých kurzů, kterými jsou: **Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu, Kulturní dědictví a památková péče na Moravě** (ve spolupráci s Národním památkovým ústavem) a **G. J. Mendel: Člověk, opat vědec** (ve spolupráci s Mendelovým muzeem).

Nad rámec základního programu jsou pro posluchače U3V pořádány **tematické krátkodobé kurzy** zaměřené na informační technologii, cizí jazyky, pohybové-relaxační aktivity, na otázky z oblasti humanitních i přírodních věd a mnoho dalších.

Přednášky trvají 90 minut a konají se jednou za čtrnáct dní v období od října do května. Účastníkem programu U3V MU může být každý, kdo dosáhl věku potřebného pro přiznání starobního důchodu a má středoškolské vzdělání s maturitou. Vzdělávání je bezplatné, každoročně se hradí pouze zápisné, které bylo pro akademický rok 2017/2018 stanoveno ve výši 800 Kč.

Přihlášky je možné podat osobně (Komenského nám. 2, Brno) nebo elektronicky od 2. května 2017 do 30. června 2017. Další informace a podrobnosti o Univerzitě třetího věku MU naleznete na www.u3v.muni.cz. TZ

Posluchači Univerzity třetího věku • Foto: archiv U3V

PROPAGACE

Součástí naší činnosti je příprava různých informačních a propagačních materiálů. Vzhledem k častější spolupráci se zahraničními partnery vydáváme i propagační materiály v anglickém nebo německém jazyce. Pro většinu vzdělávacích institucí je dnes stěžejní komunikace prostřednictvím webu a dalších moderních nástrojů jako je Facebook, YouTube, zážitkové události apod. Internetové stránky www.u3v.muni.cz jsou jedním z nejdůležitějších informačních kanálů o aktivitách a aktuálním dění (včetně foto a videogalerií) v rámci Univerzity třetího věku Masarykovy univerzity a pomyslným „oknem do naší kuchyně“. V žádném z těchto ohledů tedy U3V MU nezůstává pozadu, přičemž si též dobře uvědomujeme, jakým způsobem nás vnímá naše cílová skupina.

Propagace U3V

Pravidelně informujeme o své činnosti prostřednictvím zpravodajů brněnských městských částí nebo skrze organizace, které se zabývají seniory např. Seniorpoint a jiné. Naše aktivity propagujeme na různých akcích a konferencích, které jsou pořádány k tomuto tématu.

Dne **7. března 2017** se účastnila manažerka pro koordinaci celoživotního vzdělávání Ing. Bc. Barbora Hašková pořadu České televize Dobré ráno. Spolu s moderátory Ondřejem Blaho a Soňou Baranovou hovořila ve třech vstupech o historii a současnosti univerzit třetího věku v České republice a měla tak možnost uvádět příklady dobré praxe na aktivitách U3V Masarykovy univerzity.

Další příležitostí pro prezentaci U3V MU byl rozhovor v rozhlasovém pořadu Country Radia dne **23. srpna 2017**, kde Barbora Hašková moderátorům Soně Votrubové a Vládovi Vlachovi odpovídala na otázky:

- Univerzity třetího věku co to vlastně je a komu slouží?
- Proč došlo vůbec k otevření Univerzit středního věku a jak dlouho už tato možnost v rámci České republiky existuje?
- Je velký zájem o toto studium z řad seniorů?
- Jaké bývají nejčastější důvody ke studiu?
- Jací jsou studenti univerzity třetího věku?
- Kolik jich třeba za minulý školní rok ukončilo vzdělání na vaší univerzitě?
- Který student byl na vaší univerzitě nejstarší?
- Kdybych se chtěl, třeba Vláda, můj starý vetchý kolega stát vašim studentem, co by proto musel udělat?

V létě jsme využili toho, že slunce zapadá později a napsali text do časopisu **Sociální služby**, kde byl v čísle **srpen-září/2017** v rubrice „Dobrá praxe“ otištěn článek o kurzech Univerzity třetího věku MU, které realizujeme v domovech pro seniory. Článek shrnuje nejpodstatnější fakta, která se týkají těchto aktivit od roku 2014 včetně naší reflexe a zkušeností.

Nezávisle na naší vůli či snaze vyšel v červencovém **Zpravodaji obce Újezd u Brna** článek samotného pana starosty Jana Hradila, v němž se pozitivně zmiňuje o naší vzájemné spolupráci a zároveň popisuje realizaci a slavnostní zakončení kurzu v místním Domově pro seniory.

O aktivitách U3V MU píší i celostátní deníky. Např. v regionální mutaci Práva ze dne 26. září 2017 si bylo možné přečíst článek Jany Pechové s názvem „Senioři už deset let malují Telč, nyní jejich práce poprvé vystaví“. Článek informoval o vernisáži výstavy, která se konala u příležitosti 10. výročí realizace kurzu Výtvarný plenér a zároveň 150. výročí od narození inspirátora tohoto kurzu, slavného českého malíře-impresionisty Václava Radimského.

Senioři už deset let malují Telč, nyní jejich práce poprvé vystaví

26. 9. 2017 Právo str. 9 Jižní Morava – Vysočina
Jana Pechová Masarykova univerzita, vysoké školy

Univerzitní centrum Telč představí výsledky deseti ročníků Výtvarného plenéru, tradičního letního výtvarného kurzu účastníků **Univerzity** třetího věku. Do „jezerního města“ si studenti s nárokem na důchod každoročně jezdí plnit svoje sny, a jsou tak jedním z dokladů zdařilého prolnutí vzdělávacích aktivit **Masarykovy univerzity (MU) Brno** s regionem působnosti.

V pondělí 2. října se ve vstupní síni Městského úřadu Telč uskuteční pozoruhodná vernisáž. Na výstavě obrazů a fotografií se představí výběr děl účastníků uplynulých deseti ročníků výtvarného plenéru, týdenní intenzivní výuky s odbornou garancí lektorů Ateliéru grafického designu **Fakulty informatiky MU**. Senioři se na romantická zákoutí renesanční perly dívali očima českého Moneta Václava Radimského.

„Je to zajímavá záležitost. Máme tam třeba architektky, které umí krásně s pravítkem, a nyní se učí kresbu,“ usmála se při nástupu popisu skupiny posluchačů kurzu prorektorka **MU** Naděžda Rozehnalová. Ačkoli je tato aktivita, patřící do bohaté série nabídky kurzů celoživotního **vzdělávání**, početně omezená a podléhá výběru, má prý několik účastníků, kteří se vrací každoročně. Jinak se však jedná o pestré směsí lidí z jižní Moravy a Vysočiny, v níž nechybí ani zástupci hostitelského města.

Tři desítky prošedivělých studentů se dělí napůl: nápadnější část z nich lze během letního týdne vidět posedávat v telčských ulicích na židličkách se skicákem, druhá polovina s fotoaparáty se v davech turistů snáze ukrývá. Všem jde ale o jedno, co nejlépe pracovat se světlem, zachytit pomíjivost okamžiku. Inspirace pozapomenutým vynikajícím impresionistou Václavem Radimským, která stála za koncepcí samotného kurzu, se letos setkala s Radimského výročí. Fenomenální krajinář se totiž narodil před 150 lety.

Regionální mutace | Právo - jižní Morava - Vysočina

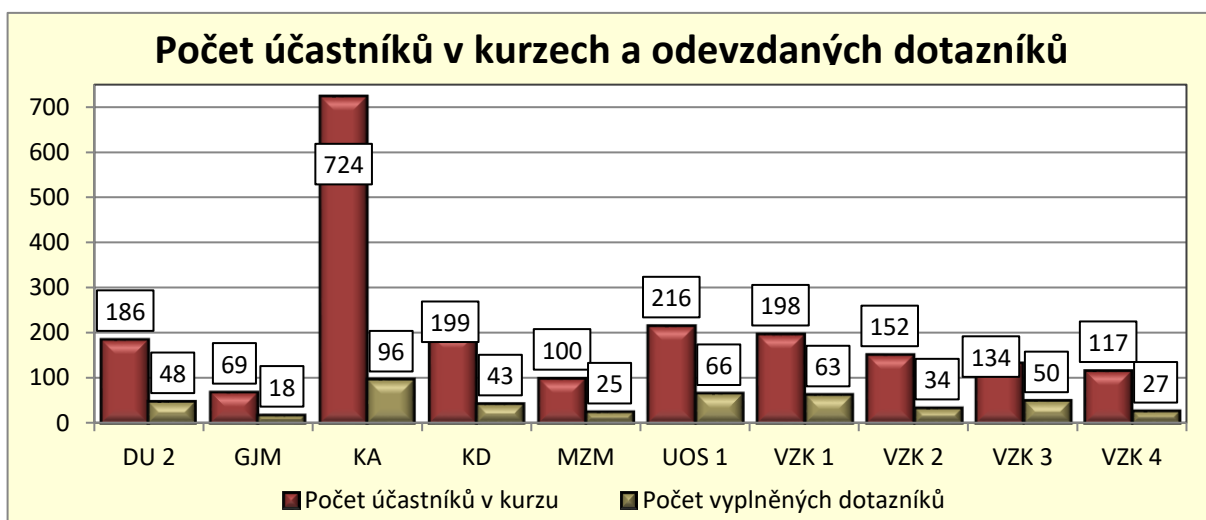
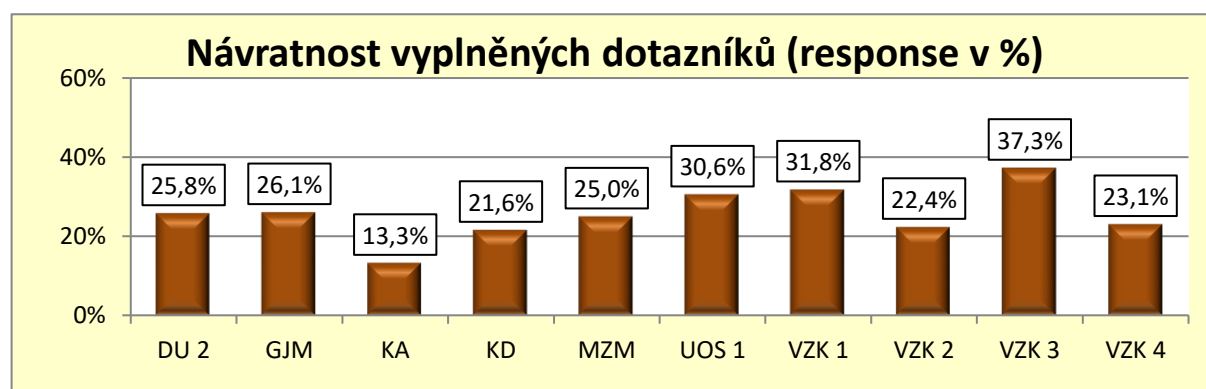
EVALUACE VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT A KOMPARATIVNÍ ANALÝZA

Každoročně hodnotíme v úzké spolupráci s účastníky U3V téměř všechny vzdělávací aktivity a získáváme tak neocenitelnou zpětnou vazbu pro naši další práci. Předmětem našich šetření je zejména spokojenost s organizací vzdělávacích aktivit, jejich obsahem a kvalitou, úroveň lektorů a také motivace ke vzdělávání a další témata.

Důležitá sociodemografická data lze získat i z Informačního systému MU, jelikož v něm seniory, stejně jako studenty graduovaných studijních programů, evidujeme. Některé výsledky z našeho šetření, provedeného v červnu 2017 zde nyní uvádíme.

Dotazník, kterým jsme šetření prováděli, vyplnilo 470 respondentů. Na následujícím grafu je možné vidět návratnost podle jednotlivých kurzů.

Struktura vzorku

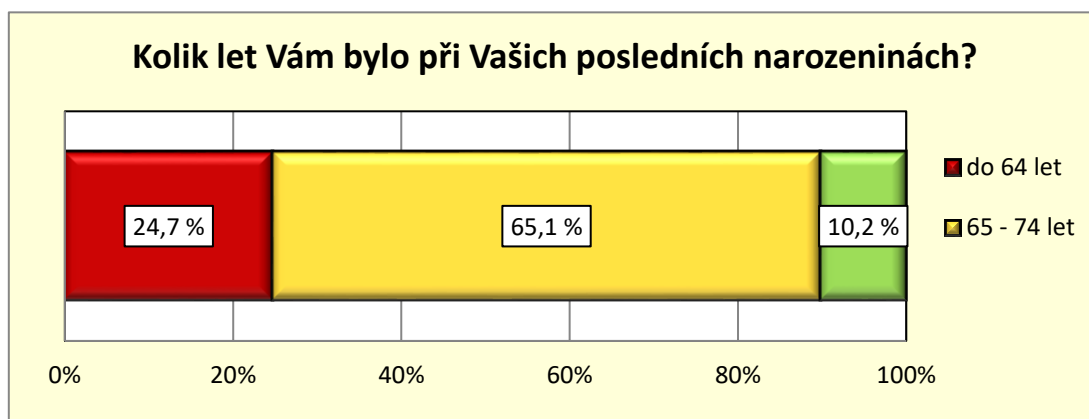
Zkratky kurzů: DU 2 – Dějiny umění a vizuální kultury 2. ročník, GJM – G. J. Mendel: člověk, opat a vědec, KA – Kurzy pro absolventy, KD – Kulturní dědictví a památková péče na Moravě, MZM – U3V v Moravském zemském muzeu, UOS 1 – Umění, objednatel a umělecký styl v dějinách 1. ročník, VZK 1 – Všeobecně zaměřený kurz 1. ročník, VZK 2 – Všeobecně zaměřený kurz 2. ročník, VZK 3 – Všeobecně zaměřený kurz 3. ročník a VZK 4 – Všeobecně zaměřený kurz 4. ročník.

Více než šest respondentů z deseti (64,7 %) má středoškolské vzdělání. Téměř čtyři dotázaní z deseti (35,3 %) uvedli, že mají vysokoškolské vzdělání. Jako svůj obor vzdělání uvedli respondenti nejčastěji ekonomii (24,7 %), technické obory (stavebnictví, strojírenství, architektura apod.) (17,8 %) a zdravotnictví, veterina, farmacie (14,9 %).

Před odchodem do starobního důchodu pracovalo nejvíce respondentů ve státních či příspěvkových organizacích, a to ve více než třetině případů (36,6 %). Více než čtvrtina respondentů (28,3 %) pracovala v komerční sféře, pětina dotázaných (20,9 %) pracovala na vysoce kvalifikovaných pozicích (učitel, lékař, vědecký a výzkumný pracovník, právník apod.), desetina respondentů byla před odchodem do starobního důchodu podnikatelem nebo drobným živnostníkem (9,8 %) a pouze zanedbatelné množství respondentů vykonávalo svoji poslední profesi na pozici manuálního pracovníka (1,3 %), specifického povolání (voják, hasič,..) (1,7 %), případně bylo jinak ekonomicky aktivní (0,9 %). Nezaměstnaní byli pouze tři účastníci kurzů (0,9 %).

Sedm respondentů z deseti bydlí v Brně (70,0 %). Tři dotázaní z deseti (30,0 %) žijí mimo Brno¹, z nichž ve vzdálenosti do 10 kilometrů od Brna žije 8,2 % respondentů, ve vzdálenosti od 11 do 20 kilometrů od Brna žije 31,6 % dotázaných, ve vzdálenosti od 21 do 30 km od Brna bydlí 23,5 % respondentů, ve vzdálenosti od 31 do 40 km od Brna žije 13,3 % dotázaných a ve vzdálenosti 41 kilometrů a více od Brna žije 23,5 % účastníků kurzů U3V MU žijících mimo Brno.

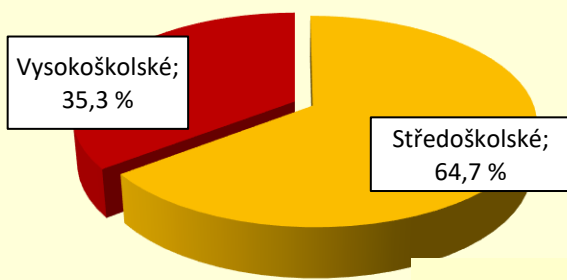
Devět z deseti účastníků kurzů Univerzity třetího věku MU (89,6 %) byly ženy a pouze jeden účastník z deseti (10,4 %) byl muž. Ve výběrovém vzorku byli zastoupeni respondenti ve věku od 58 do 83 let, přičemž průměrný věk dotázaných byl 68 let².

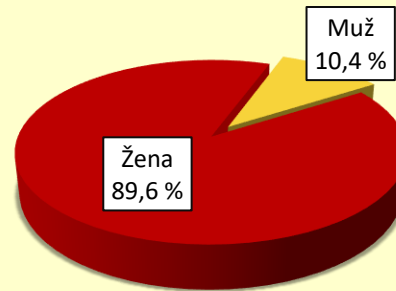
¹ Skupinu respondentů žijících mimo Brno (30,0 %) považujeme při následující analýze a grafické prezentaci výsledků za 100%.

² Věk respondentů byl identifikován prostřednictvím volné otázky.

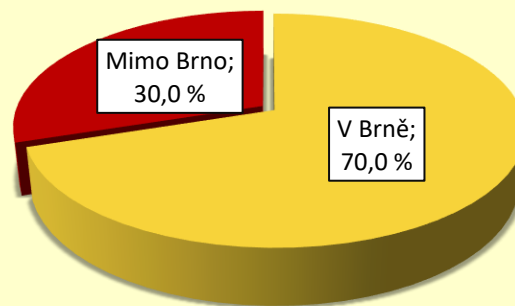
Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

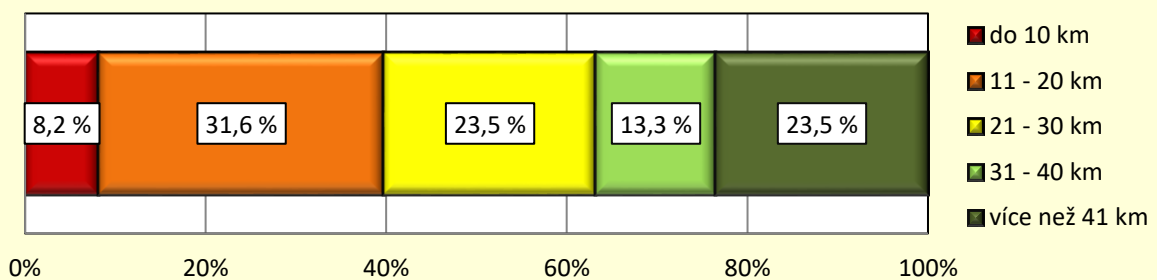
Pohlaví

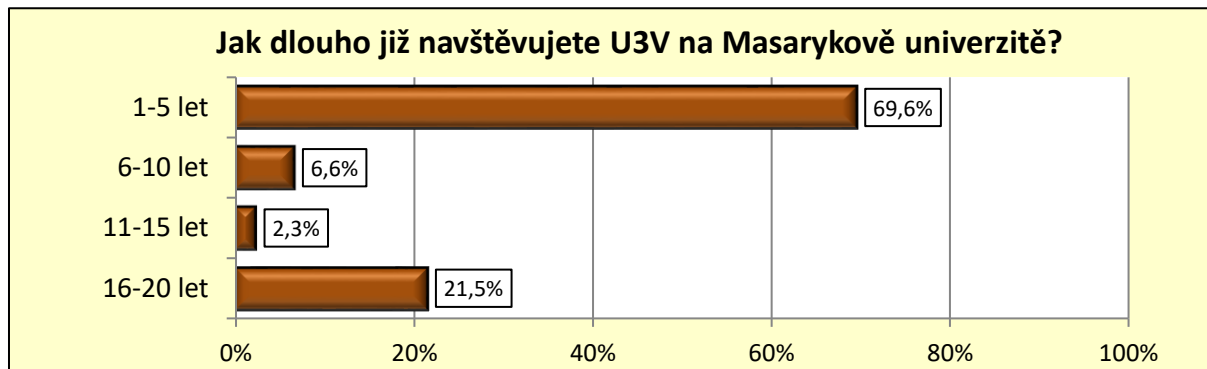
Bydlíte v Brně nebo mimo Brno?

V jaké vzdálenosti od Brna bydlíte?

Sedm z deseti dotázaných (69,6 %) navštěvuje U3V na Masarykově univerzitě 1–5 let. V délce 6–10 let studuje na U3V 6,6 % dotázaných, 11–15 let pouze 2,3 % a dva z deseti respondentů (21,5 %) studují na U3V MU už 16–20 let.

Spokojenost posluchačů

Více než devět z deseti dotázaných respondentů (96,6 %) je rozhodně nebo spíše spokojeno s celkovou úrovní vzdělávání na Univerzitě třetího věku Masarykovy univerzity, nespokojena byla jen velmi malá část respondentů (2,1 %)³.

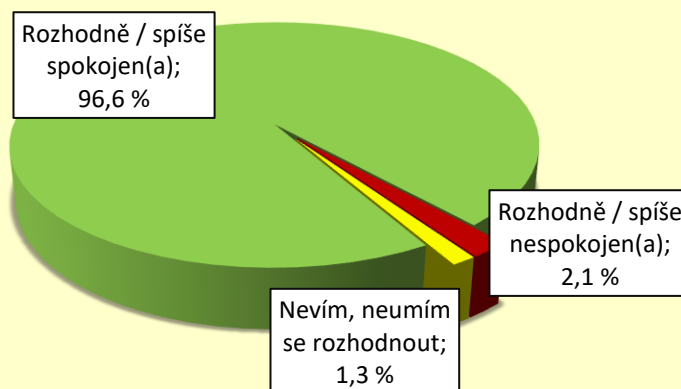
Jak vyplývá z podrobnější analýzy výsledků, celková míra spokojenosti se výrazněji nediferencuje ve vztahu k základním údajům o účastnících kurzu. Nejvyšší míru spokojenosti (100 % respondentů bylo rozhodně nebo spíše spokojeno) vykazovali účastníci kurzů Dějiny umění a vizuální kultury 2. ročník, G. J. Mendel: člověk, opat a vědec, kurzu Kulturní dědictví a památková péče na Moravě a Všeobecně zaměřeného kurzu 4. ročníku.

Míru spokojenosti respondentů s jednotlivými atributy, které souvisí se vzděláváním na U3V MU, jsme identifikovali prostřednictvím 11 položek (tzv. indikátorů)⁴. Je možné konstatovat, že u všech zjišťovacích položek vysoce převažuje míra spokojenosti respondentů s jednotlivými položkami nad nespokojeností. Respondenti jsou nejvíce spokojeni s celkovou péčí o účastníky U3V (94,5 %), dále pak s vystupováním a přístupem lektorů (94,0 %), s celkovou organizací výuky (92,6 %) a s kvalitou a odborností lektorů (91,5 %). Menší podíl dotázaných je spokojen s rozsahem sylabů (72,6 %) a s pohodlím a komfortem učeben (72,6 %).

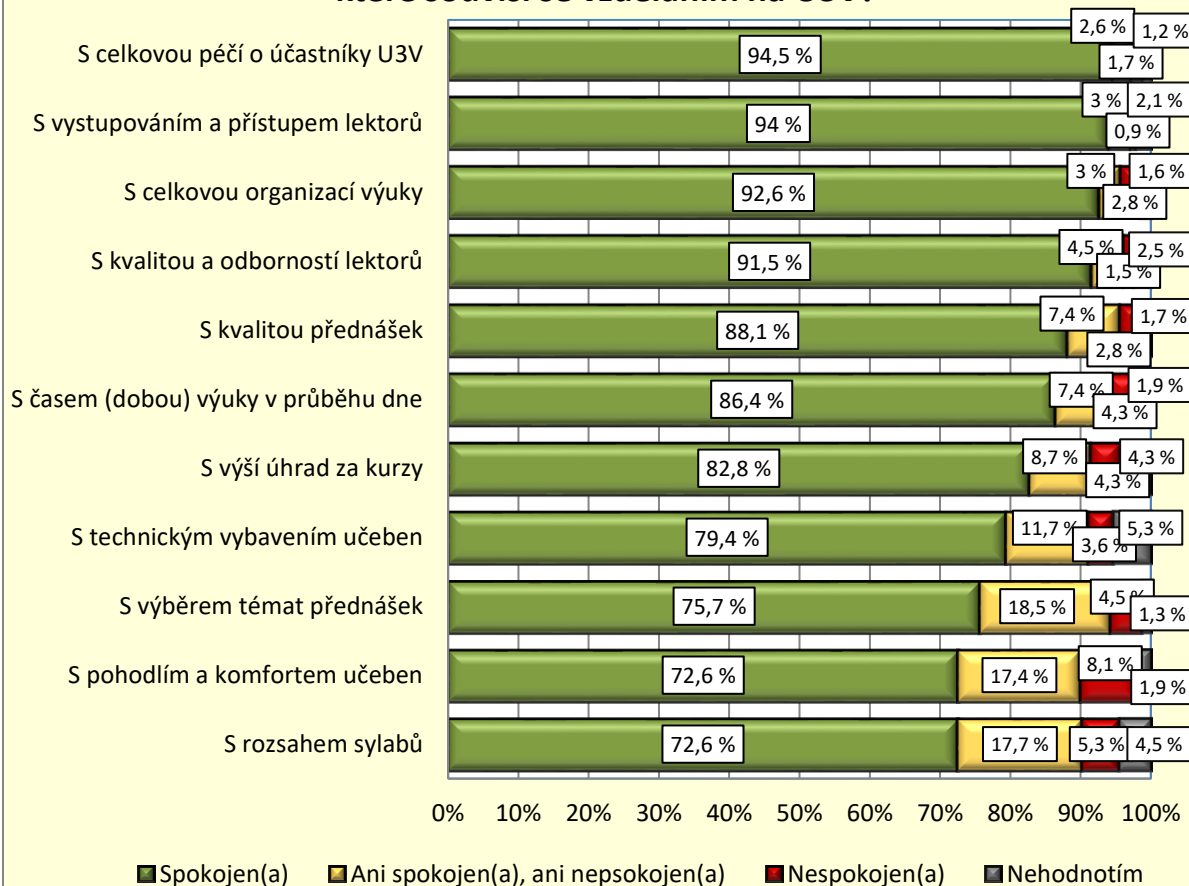
³ Varianty odpovědí míry spokojenosti s celkovou úrovní vzdělávání na U3V „rozhodně spokojen(a)“ a „spíše spokojen(a)“ byly sloučeny do kategorie „rozhodně/spíše spokojen(a)“ a varianty odpovědí „rozhodně nespokojen(a)“ a „spíše nespokojen(a)“ byly sloučeny do kategorie „rozhodně/spíše nespokojen(a)“.

⁴ Respondenti odpovídali na škále od 1 – „rozhodně spokojen(a)“ do 5 – „rozhodně nespokojen(a)“, případně mohli zvolit variantu „nehodnotím“. Pro účely interpretace byly sloučeny hodnoty 1 a 2 do kategorie „spokojen(a)“ a hodnoty 4 a 5 do kategorie „nespokojen(a)“.

Jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s celkovou úrovní vzdělávání na Univerzitě třetího věku MU?

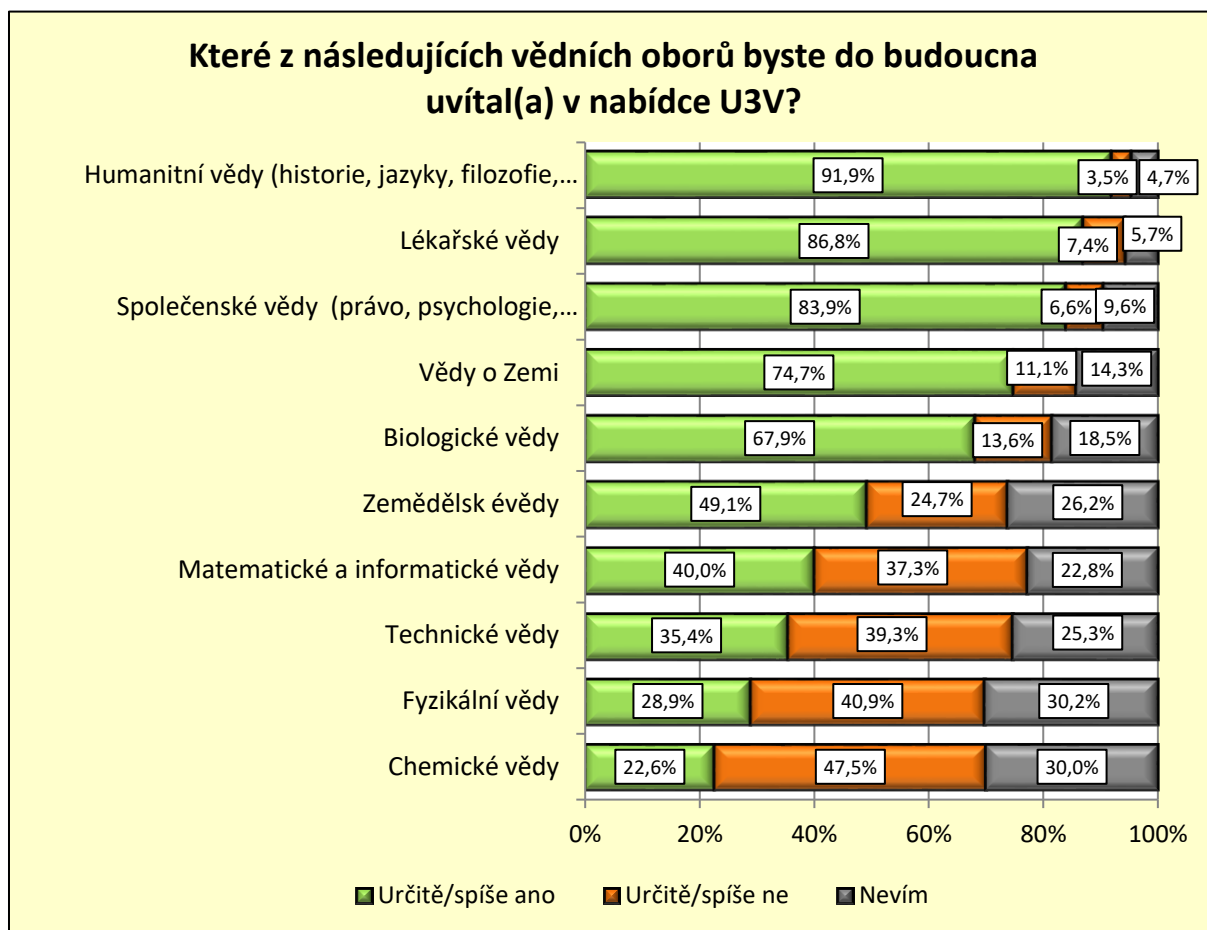
Nakolik jste spokojen(a) nebo nespokojen(a) s položkami, které souvisí se vzděláním na U3V?

Respondenti byli nejvíce spokojeni s celkovou péčí o účastníky U3V, vystupováním a přístupem lektorů, dále pak s celkovou organizací výuky a kvalitou odbornosti lektorů. Menší podíl respondentů byl spokojen s rozsahem sylabů nebo výběrem témat přednášek.

Preference účastníků U3V

Vědní obory, které by respondenti uvítali do budoucna v nabídce U3V MU, byly identifikovány prostřednictvím 10 položek. Z výsledků analýz vyplynulo, že by respondenti nejvíce preferovali humanitní, lékařské a společenské vědy, méně pak vědy technické a přírodovědné.

Dále byli účastníci kurzů dotázáni, jak dlouho U3V MU navštěvují a jaký způsob platby zápisného/kurzovného by preferovali. Elektronický způsob platby (bankovním převodem) by uvítala nadpoloviční většina respondentů (57,7 %), ostatní dotázaní (42,3 %) preferují platbu hotově.

Prostřednictvím volné odpovědi měli účastníci kurzů U3V MU možnost sdělit jejich organizátorům své názory, postoje a případně náměty. Nejčastěji vyjadřovali účastníci poděkování, spokojenost a pochvalu.

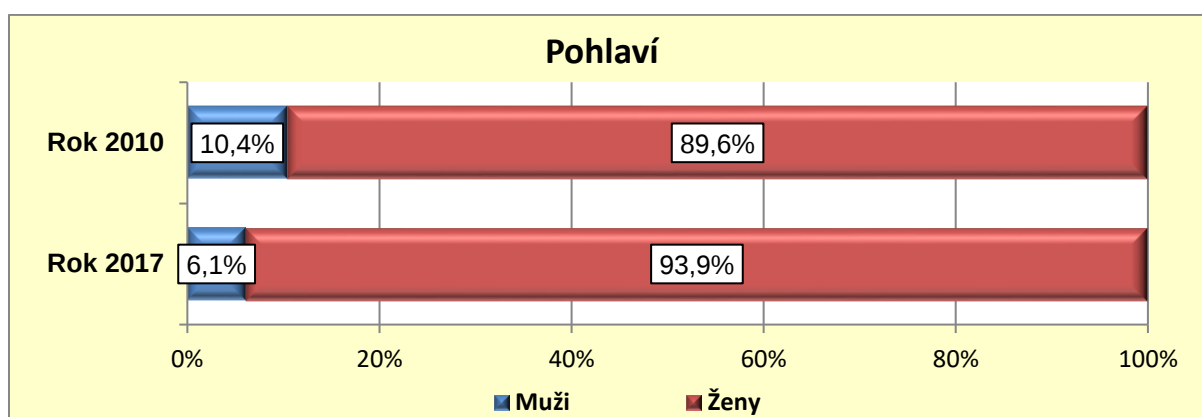
Spokojenost s celkovou úrovní vzdělávání na U3V MU je každoročně velmi vysoká. V letech 2013–2016 neklesla pod 95,0 % a hodnoty se meziročně výrazně neliší. Respondenti byli každoročně nejvíce spokojeni s vystupováním a přístupem lektorů, s celkovou péčí o účastníky U3V, s celkovou organizací výuky a s kvalitou a odborností lektorů. Naproti tomu nejnižší míru spokojenosti lze pozorovat s rozsahem sylabů a s pohodlím a komfortem učeben.

V meziročním srovnání v letech 2013–2016 klesá spokojenost s vystupováním a přístupem lektorů, kvalitou a odborností lektorů, kvalitou přednášek, technickým vybavení učeben a výběrem témat přednášek. Naproti tomu vzrůstá míra spokojenosti s výší úhrad za kurzy.

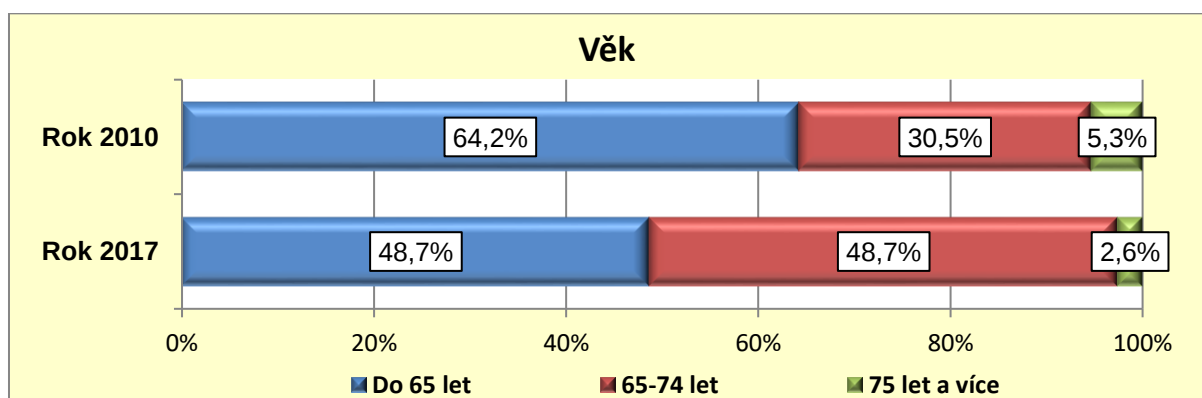
KOMPARATIVNÍ ANALÝZA MOTIVACE ÚČASTNÍKŮ PRVNÍCH ROČNÍKŮ U3V KE STUDIU V ROCE 2010 A 2017

Struktura vzorku

Průzkumu se v roce 2010 účastnilo celkem 154 osob a v roce 2017 celkem 115 osob formou individuálního vyplnění dotazníku. Cílem bylo identifikovat rozdíly ve zdrojích informací o U3V a důvodech rozhodnutí k navštěvování U3V u účastníků prvních ročníků U3V. Dotazník vyplnilo v roce 2010 celkem 154 respondentů a v roce 2017 celkem 115 respondentů, účastníků kurzů U3V. V roce 2010 tvořilo vzorek 89,6 % žen, v roce 2017 dokonce 93,9 % žen.

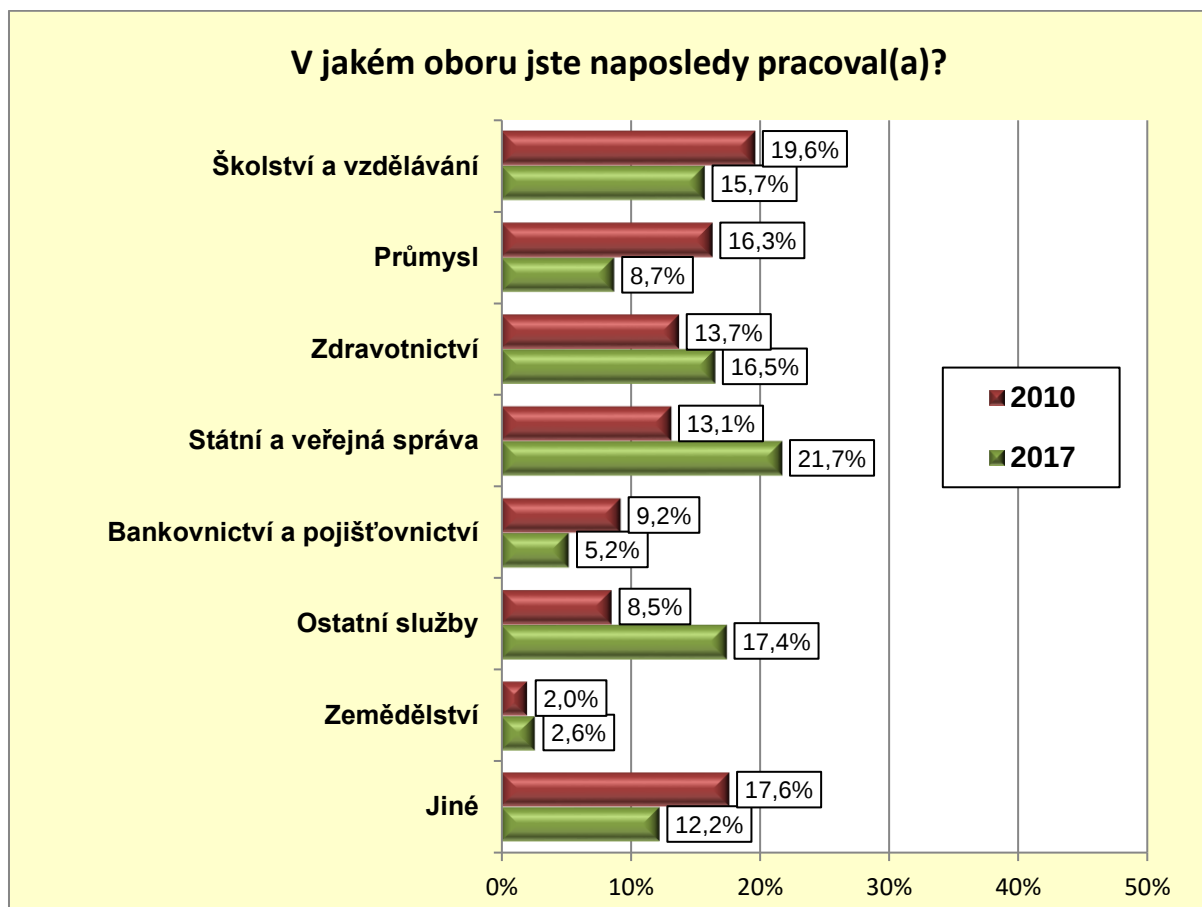
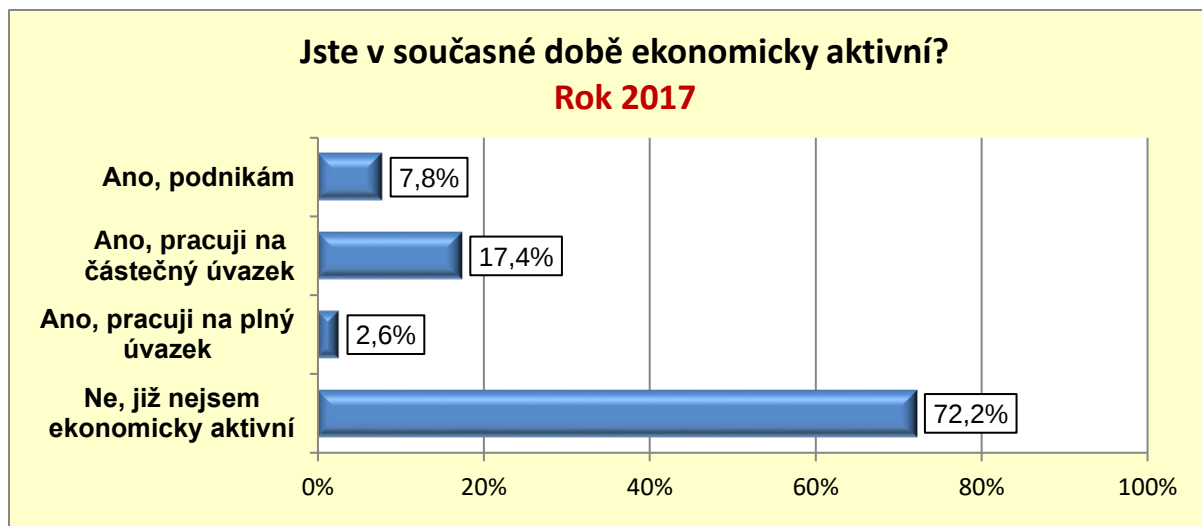
Průměrný věk dotázaných účastníků v roce 2010 byl 64 let, v roce 2017 byl průměrný věk 65 let. Detailnější srovnání věkových skupin je uvedeno v následujícím grafu.

V roce 2010 tři čtvrtiny respondentů (74,7 %) tvořili středoškoláci. Čtvrtina dotázaných (25,3 %) uvedla, že má vysokoškolské vzdělání.

V roce 2017 se vzdělání dotázaných významně nelišilo. Středoškolské vzdělání mělo 70,4 % respondentů a vysokou školou ukončilo své vzdělání 29,6 % dotázaných. Výsledky jsou uvedeny v následujícím grafu.

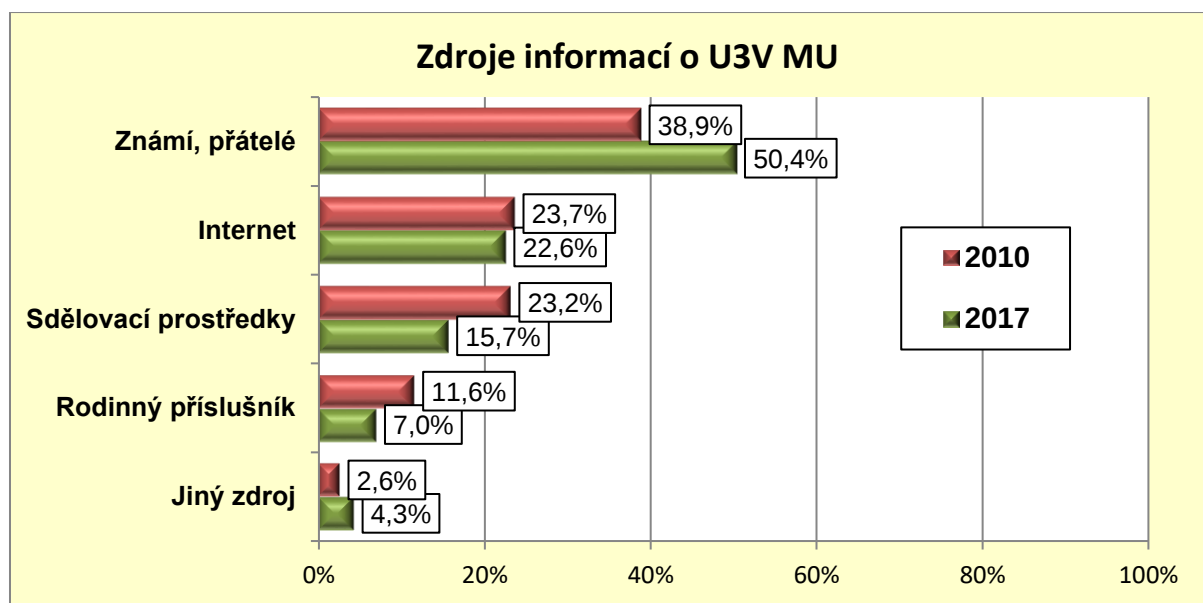
V roce 2017 byly téměř tři čtvrtiny respondentů již ekonomicky neaktivní, na plný či zkrácený úvazek pracovala pětina dotázaných (20,0 %) a podnikala necelá desetina respondentů (7,8 %). V roce 2010 nebyla tato otázka součástí dotazníku.

Z vlastní iniciativy se v průběhu své pracovní dráhy vzdělávalo (určitě nebo spíše ano) více než devět desetin dotázaných (93,9 %). Dvacetina respondentů se (určitě nebo spíše) nevzdělávala (4,4 %) a 1,7 % dotázaných neumí situaci posoudit. V roce 2010 nebyla tato otázka součástí dotazníku.

Zdroj informací o Univerzitě třetího věku MU

Nejčastěji se respondenti dozvěděli o studiu na U3V od svých přátel a známých. V roce 2010 se tímto způsobem o U3V dozvěděli čtyři respondenti z deseti (38,9 %) a v roce 2017 pět respondentů z deseti (50,4 %). Druhým nejčastějším informačním zdrojem byl internet (více než dva dotázaní z deseti), dále pak sdělovací prostředky a rodinní příslušníci.

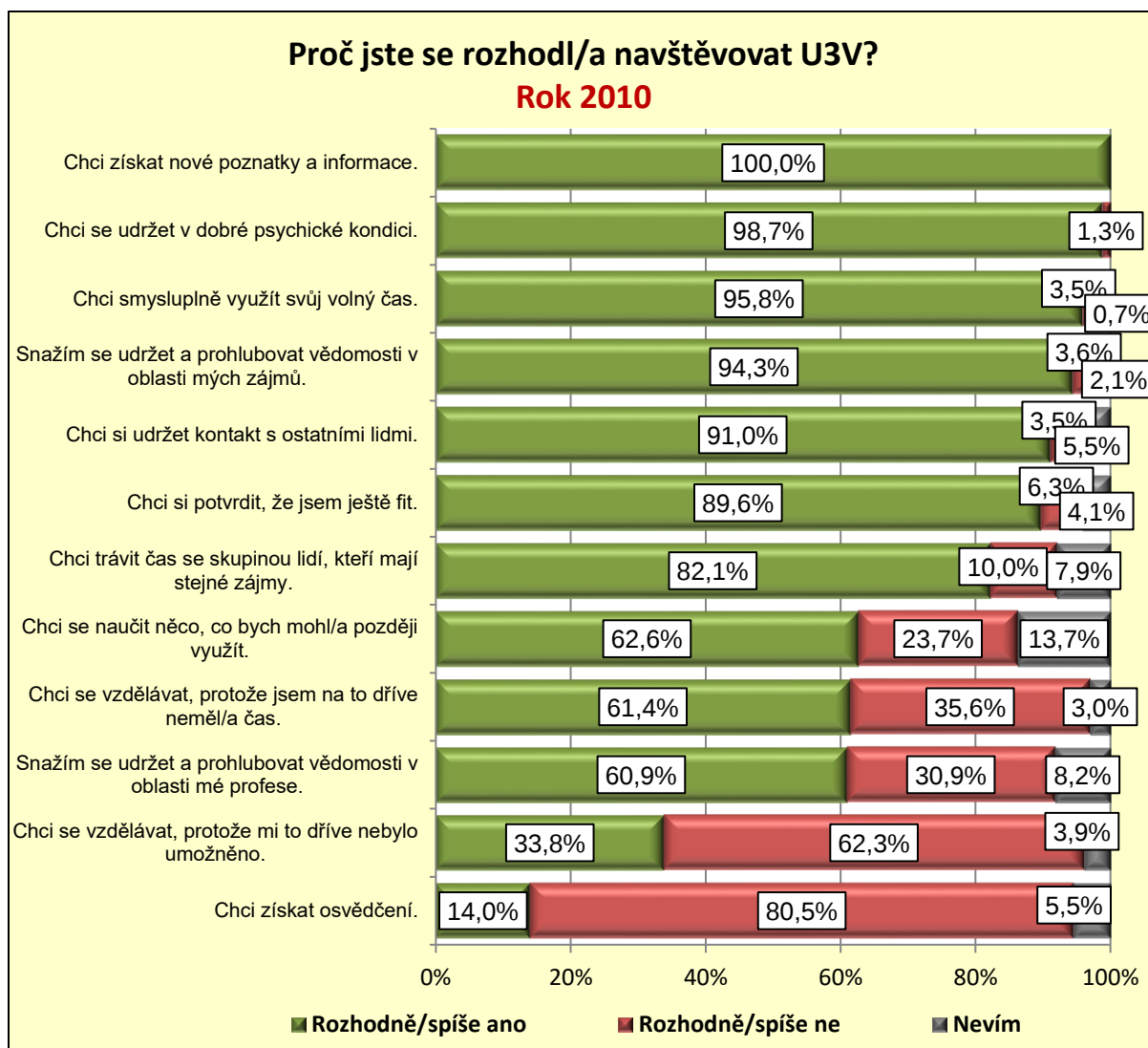

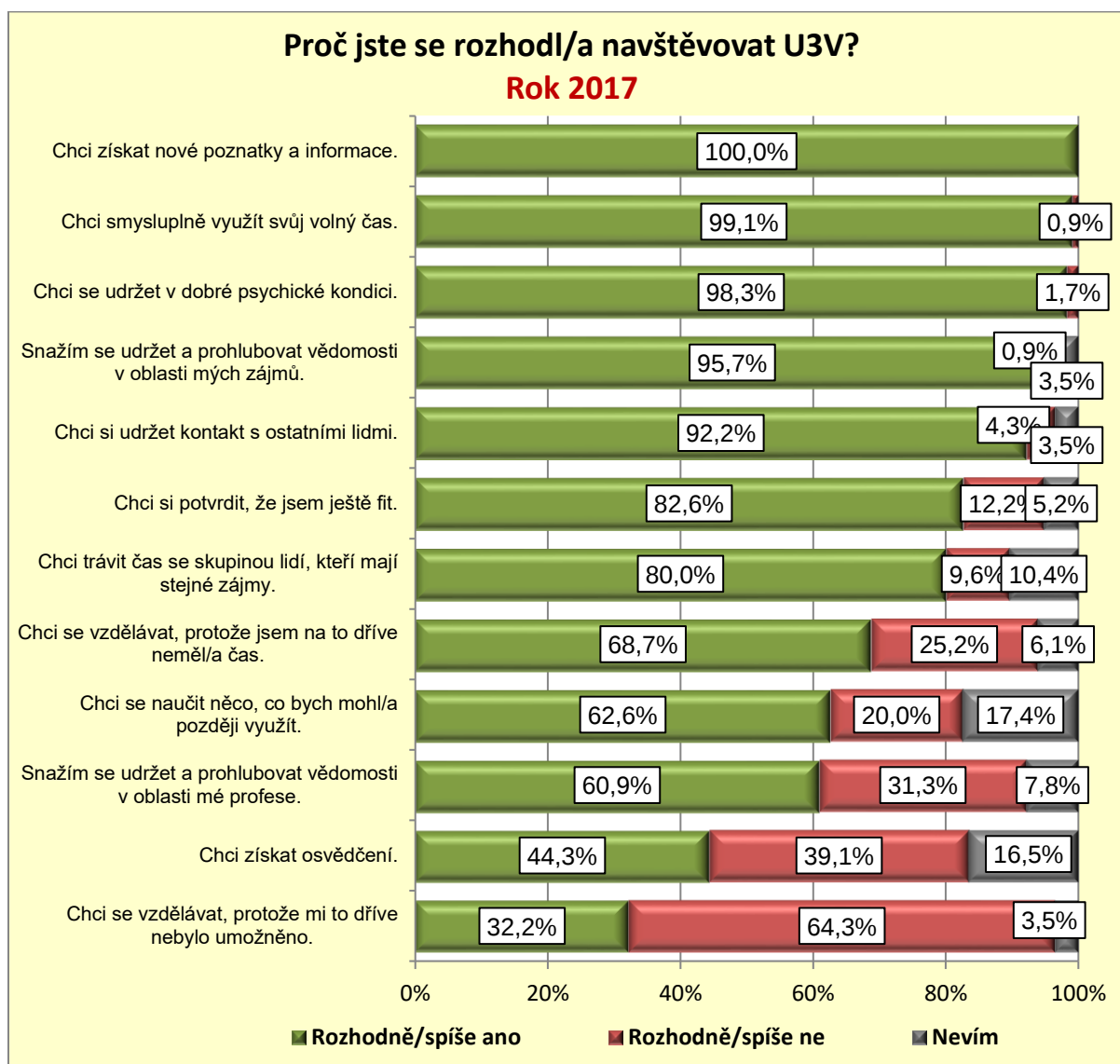
Motivace ke vzdělávání na U3V MU

Z výsledků analýz vyplývá, že důvody rozhodnutí k navštěvování U3V MU se v roce 2010 a 2017 významně nelišily.

V roce 2010 více než devět respondentů z deseti uvedlo, že důvodem navštěvování kurzů na U3V byla touha získat nové poznatky a informace (100 %), udržet se v dobré psychické kondici (98,7 %), smysluplně využít svůj volný čas (95,8 %), snaha udržet se a prohlubovat vědomosti v oblasti zájmů (94,3 %) a udržet si kontakt s ostatními lidmi (91,0 %). Naproti tomu nejméně častým důvodem byla touha získat osvědčení (14,0 %). Podrobně jsou výsledky uvedeny v následujícím grafu.

V roce 2017 více než devět respondentů z deseti uvedlo stejné důvody proč se vzdělávat na U3V MU jako v roce 2010. Jednalo se o touhu získat nové poznatky a informace (100 %), smysluplně využít svůj volný čas (99,1 %), udržet se v dobré psychické kondici (98,3 %), snahu udržet se a prohlubovat vědomosti v oblasti zájmů (95,7 %) a udržet si kontakt s ostatními lidmi (92,2 %). Naproti tomu nejméně častým důvodem byla touha vzdělávat se, protože jim to dříve nebylo umožněno (32,2 %). Podrobně jsou výsledky uvedeny v následujícím grafu.

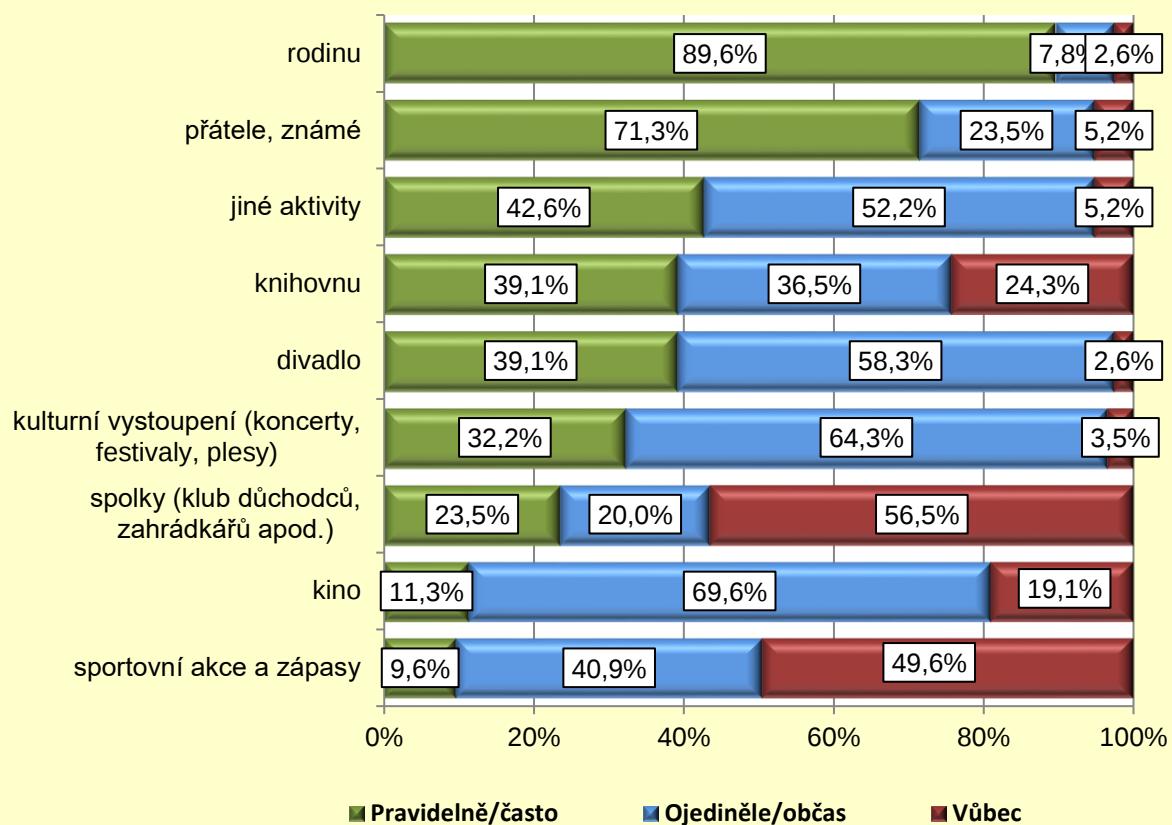

Volný čas

V závěru dotazníku byl respondentům předložen výčet různých vybraných událostí a aktivit, u kterých měli označit, jak často je navštěvují. Z následujícího grafu je patrné, že pravidelně nebo často dotázaní navštěvují nejvíce svoji rodinu (89,6 %) a přátele a známé (71,3 %). Ojediněle nebo občas navštěvují nejvíce kino (69,6 %) a kulturní vystoupení (koncerty, festivaly, plesy) (58,3 %). A např. spolky (klub důchodců, zahrádkářů apod.) a sportovní akce a zápasy vůbec nenavštěvuje přibližně polovina dotázaných (56,5 % a 49,6 %). V roce 2010 nebyla tato otázka součástí dotazníku.

Jak často navštěvujete...?

Rok 2017

Přehled kurzů

Přehled krátkodobých kurzů v roce 2017	Počet účastníků	Počet hodin
Aquaaerobic	68	77
Anglický jazyk pro začátečníky	27	54
Anglický jazyk pro mírně pokročilé	29	60
Anglický jazyk pro středně pokročilé	52	120
Astronomie aneb blíže ke hvězdám III	81	12
Astronomie aneb blíže ke hvězdám IV	75	16
Britské filmy Alfreda Hitchcocka	119	27
Fit v každém věku pro začátečníky	44	47
Fit v každém věku pro pokročilé	45	50
Francouzský jazyk pro neúplné začátečníky	14	56
Francouzský jazyk pro pokročilé	27	54
Geografie a klima Brna	37	12
Hudba v českých dějinách	81	16
Islámský radikalismus	120	26
Jogalates	25	17
Konverzace v anglickém jazyce	28	62
Německý jazyk pro mírně pokročilé	27	52
Německý jazyk pro středně pokročilé	28	48
Opevněné kostely ve středověku	92	12
Paříž – její čtvrti, příběhy a legendy	130	12
Poetika evropských filmových avantgard 20. let	51	27
První pomoc od A do Z	20	12
Sebeobrana seniorů pro začátečníky	29	25
Sebeobrana seniorů pro pokročilé	10	12
SM-systém	72	86
Správné držení těla	22	20
Světová architektura od pravěku po dnešek	116	12
Španělský jazyk pro začátečníky	24	62
Španělský jazyk pro mírně pokročilé	12	36
Vývoj knihoven a jejich bohatství II	25	12
Zobcová flétna pro začátečníky a mírně pokročilé	7	24
Zobcová flétna pro středně pokročilé	9	24
Zobcová flétna pro pokročilé	24	72
	1570	1254

Přehled dlouhodobých kurzů v roce 2016/2017	Počet účastníků	Počet hodin
Všeobecně zaměřený kurz - 1. ročník	198	30
Všeobecně zaměřený kurz - 2. ročník	152	30
Všeobecně zaměřený kurz - 3. ročník	134	30
Všeobecně zaměřený kurz - 4. ročník	117	30
Dějiny umění a vizuální kultury - 2. ročník	186	30
Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách - 1. ročník	216	30
Kulturní dědictví a památková péče na Moravě	199	30
Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu	100	30
G. J. Mendel: člověk, opat a vědec	69	30
Kurz pro absolventy - humanitní směr	49	12
Kurz pro absolventy - přírodovědný směr	155	12
Kurz pro absolventy - spirituální směr	145	12
Kurz pro absolventy - společenskovedný směr	95	12
Kurz pro absolventy - zdravotnědný směr	202	12
Kulturní dědictví - jeden z pilířů identity národa II. - 2. ročník (Telč)	78	30
	2095	360

Přehled externích kurzů	Počet účastníků	Počet hodin
Kurz v domově pro seniory ve Skalici u Znojma	17	12
Kurz v domově pro seniory v Újezdu u Brna	55	24
Kurz v domově pro seniory v Předklášteří	25	12
Kurz v domově pro seniory ve Znojmě	15	12
Kurz v domově pro seniory v Brně (Foltýnova)	16	12
Kurz v domově pro seniory v Božicích	17	12
Kurz v domově pro seniory ve Vyškově	15	12
Kurz v domově pro seniory ve Strážnici	11	12
Kurz v domově pro seniory v Plaveči	15	12
Kurz v domově pro seniory v Černé Hoře	16	12
Kurz v domově pro seniory ve v Kyjově	15	12
Kurz v domově pro seniory v Brně (Tábor)	12	12
Kurz v městské části Brno – Medlánky	29	12
	258	168

PROGRAMY KURZŮ U3V MU 2017/2018

Program přednášek jednotlivých ročníků Všeobecně zaměřeného kurzu v akademickém roce 2017/2018

První ročník

1. Historie a rozvoj Masarykovy univerzity

prof. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D. (proděkan, Filozofická fakulta MU)

2. Dědictví

JUDr. Lenka Dobešová, Ph.D. (Právnická fakulta MU)

3. Současné bezpečnostní hrozby a aktuální otázky ochrany obyvatelstva

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc. (Pedagogická fakulta MU)

4. Osteoporóza a sarkopenie – hrozba ztráty soběstačnosti

prof. MUDr. Hana Matějovská Kubešová, CSc. (Lékařská fakulta MU)

5. Psychomotorické aktivity a hry pro seniory

Mgr. Dagmar Heiland Trávníková, Ph.D. (Fakulta sportovních studií MU)

6. Sociální pomoc pro seniory v ČR

PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

7. My a správná výživa

Mgr. Martin Forejt, Ph.D. (Lékařská fakulta MU)

8. Multikulturalismus, začleňování a exkluze v českém školství

Irena Kašparová, M.A., Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

9. Střevní mikroflóra a její vliv na naše zdraví

Mgr. Petra Vídeňská, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

10. Paříž a její legendy

PhDr. Miroslava Novotná, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)

11. Penzijní připojištění a stavební spoření

Mgr. Ing. Karel Urbanovský (Ekonomicko-správní fakulta MU)

12. Identita v počítačovém světě

prof. RNDr. Václav Matyáš, M.Sc., Ph.D. (Fakulta informatiky MU)

13. Pracovněprávní vztahy seniorů

JUDr. Jaroslav Stránský, Ph.D. (Právnická fakulta MU)

14. Jak rozpoznat a řešit domácí násilí v druhé polovině života

Mgr. Adriana Valcová (Filozofická fakulta MU)

15. Kontaminace potravin chemickými látkami

RNDr. Ondřej Mikeš, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

Druhý ročník

1. Srdeční selhání v 21. století

prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc. (Lékařská fakulta MU)

2. Asistivní technologie

RNDr. Jaromír Plhák, Ph.D. (Fakulta informatiky MU)

3. Problematika domácího násilí z pohledu oběti

JUDr. Mgr. Ing. Kateřina Šmejkalová (Pedagogická fakulta MU)

4. Právní otázky zdravotní péče o seniory

doc. JUDr. Filip Křepelka, Ph.D. (Právnická fakulta MU)

5. Harmonie v životě: Jak si udržet vnitřní klid a vyrovnanost

doc. PhDr. Alena Slezáčková, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)

6. Zdravý životní styl – jak je ekonomicky náročné se stravovat zdravě?

Ing. Iva Hrnčíříková, Ph.D. (Fakulta sportovních studií MU)

7. Dějiny portrétní fotografie

Mgr. Jiří Víšek (Fakulta informatiky MU)

8. Co je to terorismus? Vysvětlení a rozdělení fenoménu

Mgr. Josef Kraus, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

9. Trénování paměti pro seniory

PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

10. Kulturní odlišnosti

Ing. Ondřej Částek, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta MU)

11. Oční projevy celkových onemocnění

doc. MUDr. Šárka Skorkovská, CSc. (Lékařská fakulta MU)

12. Geologický vývoj Brna a okolí

prof. RNDr. Antonín Přichystal, DSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

13. Všichni umíme trochu francouzsky

PhDr. Zdeňka Schejbalová, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)

14. Jak alespoň zachovat hodnotu majetku

doc. Ing. Martin Svoboda, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta MU)

15. Politické strany a stranictví I. republiky

PhDr. Libor Vykoupil, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)

1. Počátky křesťanství na Moravě ve světle archeologických výzkumů

prof. PhDr. Josef Unger, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

2. Aktuální politicky exponované kauzy

Mgr. Jan Provazník, Ph.D. (Právnická fakulta MU)

3. Senioři jako oběti trestných činů: uvedení do problematiky

PhDr. Josef Smolík, Ph.D., MBA, LL.M. (Fakulta sociálních studií MU)

4. Pasivně nebo aktivně? Projekt Nekuřácké domovy

Mgr. Jana Fialová, Ph.D. (Lékařská fakulta MU)

5. Vztah mezi novináři a vlastníky a jeho důsledek pro obsah médií

Mgr. Lenka Waschková Císařová, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

6. Princip předběžné opatrnosti v toxikologii – poučíme se z chyb v minulosti?

RNDr. Mgr. Michal Bittner, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

7. Komunikace u dětí s rozštěpovými vadami

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)

8. Devizové intervence ČNB

Ing. Miroslav Sponer, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta MU)

9. Víno ve výživě

Mgr. Martin Forejt, Ph.D. (Lékařská fakulta MU)

10. Exekuce v praxi

JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D. (Právnická fakulta MU)

11. Úskalí interkulturní komunikace

Mgr. Martina Šindelářová Skupeňová, Mgr. Jana Kubrická, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)

12. Sociální sítě

doc. RNDr. Tomáš Pitner, Ph.D. (Fakulta informatiky MU)

13. Získávání informací

doc. RNDr. Petr Sojka, Ph.D. (Fakulta informatiky MU)

14. Nové druhy obratlovců ve fauně obratlovců

doc. RNDr. Zdeněk Řehák, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

15. Co se skrývá za novými alternativními výživovými směry? Jsou zdraví prospěšné?

Ing. Iva Hrnčířiková, Ph.D. (Fakulta sportovních studií MU)

1. Vývoj života na planetě Zemi

prof. RNDr. Rostislav Brzobohatý, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

2. Proměny rodiny

doc. PhDr. Kateřina Nedbálková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

3. O demenci je nutno vědět včas

prof. MUDr. Hana Matějovská Kubešová, CSc. (Lékařská fakulta MU)

4. Středověké divadlo v českých zemích

Mgr. Eliška Poláčková, Ph.D. (Filozofická fakulta MU)

5. Poruchy chromozomů jako příčina geneticky podmíněných onemocnění u člověka, aneb když nám DNA schází nebo přebývá

doc. RNDr. Petr Kuglík, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

6. Mandala a dějiny: Deskripce a analýza Dandaronovy mandaly

doc. PhDr. Luboš Bělka, CSc. (Filozofická fakulta MU)

7. Jak jsme vyjednávali a bojovali za samostatný stát – přednáška k 100. výročí konce 1. světové války a vzniku Československa

PhDr. Kamil Štěpánek, CSc. (Pedagogická fakulta MU)

8. Oční postižení u diabetiků

MUDr. Veronika Matušková, Ph.D., FEBO (Lékařská fakulta MU)

9. Výživa a anti-aging. Jak si pomocí výživy udržet pevné zdraví.

Ing. Iva Hrnčířiková, Ph.D. (Fakulta sportovních studií MU)

10. Jak na běžný účet a krátkodobé spoření?

Mgr. Ing. Karel Urbanovský (Ekonomicko-správní fakulta MU)

11. Konec soukromí v digitální době

doc. RNDr. Jan Bouda, Ph.D. (Fakulta informatiky MU)

12. Senior jako poškozený v trestním řízení

doc. JUDr. Marek Fryšták, Ph.D. (Právnická fakulta MU)

13. EU: kdo a jak ji řídí

doc. PhDr. Markéta Pitrová, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

14. Současná kodifikace českého jazyka a nejčastější prohřešky proti ní

Mgr. Zdeňka Šrámková (Filozofická fakulta MU)

15. Demografický přechod a stárnutí populace

doc. RNDr. Josef Kunc, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta MU)

Program přednášek jednotlivých směrů Kurzu pro absolventy Univerzity třetího věku v akademickém roce 2017/2018

Směr humanitní

1. Demografický přechod a stárnutí populace

doc. RNDr. Josef Kunc, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta MU)

2. Problematika domácího násilí z pohledu oběti

JUDr. Mgr. Ing. Kateřina Šmejkalová (Pedagogická fakulta MU)

3. Ženy za mřížemi

doc. PhDr. Kateřina Nedbálková, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

4. Proč jsou pro člověka tak důležité exekutivní funkce a jak je můžeme trénovat

Mgr. Sylvie Brustmannová (Filozofická fakulta MU)

5. Nežádoucí účinky a bezpečnost léčiv

doc. PharmDr. Jan Juřica, Ph.D. (Masarykův onkologický ústav)

6. Senior jako poškozený v trestním řízení

doc. JUDr. Marek Fryšták, Ph.D. (Právnická fakulta MU)

Směr zdravotnědný

1. Podpora osob s koktavostí ve výchovně-vzdělávacím procesu i v dospělosti

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)

2. Onemocnění přenášená klíšťaty se zaměřením na Lymeskou boreliózu

doc. RNDr. Alena Žáková, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

3. Tuberkulóza jako stále aktuální onemocnění

prof. MUDr. Hana Matějovská Kubešová, CSc. (Lékařská fakulta MU)

4. Karcinom prostaty a jeho včasná diagnostika a léčba

prof. MUDr. Dalibor Pacík, CSc. (Lékařská fakulta MU)

5. Jak funguje imunitní systém

MVDr. Mgr. Monika Dušková, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

6. Fágová terapie jako možné řešení antibiotické krize

Mgr. Pavla Havlíčková (Lékařská fakulta MU)

Směr přírodovědný

1. Mikroorganismy kolem nás a jak nám pomáhají

Mgr. Petra Vídeňská, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

2. Co je to environmentální historie?

doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

3. Věda za polárním kruhem

RNDr. Luděk Sehnal (Přírodovědecká fakulta MU)

4. Odvrácená strana vesmíru

doc. Mgr. Norbert Werner, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

5. Výživa a zdravý životní styl pohledem biochemika

doc. Mgr. Tomáš Kašparovský, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

6. Přírodní pohromy

RNDr. Vladimír Herber, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

Směr společenskovedný

1. Hledání původce rakoviny: viry a geny

prof. RNDr. Jan Šmarda, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

2. Brexit

PhDr. Zdeněk Sychra, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

3. Insolvence a osobní bankrot

JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D. (Právnická fakulta)

4. Čím je ovlivněna ekonomická situace seniorů?

doc. Ing. Robert Jahoda, Ph.D. (Ekonomicko-správní fakulta MU)

5. Riziková místa světa

doc. RNDr. Jaromír Kolečka, CSc. (Pedagogická fakulta MU)

6. Co nás učí škola a proč se někdo raději učí doma: domácí vzdělávání v ČR – teorie a praxe

Irena Kašparová, M.A., Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

Směr spirituální

1. Po stopách českých a moravských svatých a dalších osobnostech církve

Mgr. Jiří Mihola, Ph.D. (Pedagogická fakulta MU)

2. Náboženská budoucnost Evropy

prof. RNDr. Stanislav Komárek, CSc. (Přírodovědecká fakulta UK v Praze)

3. Druhá a třetí kapitola knihy Genesis

Mgr. et Mgr. Marek Orko Vácha, Ph.D. (přednosta Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě UK, kněz, biolog, vysokoškolský učitel)

4. Církevní soudy

D. Thlic. ICLic. Maximilián Vladimír Filo, OPraem (Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého Olomouc, Římskokatolická farnost Archlebov)

5. Umění pozdní antiky a rodící se křesťanská estetika

doc. Ivan Foletti, MA, PhD. (Filozofická fakulta MU)

6. Současná a budoucí společenská štěpení - návrat konzervatismu?

doc. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D. (Fakulta sociálních studií MU)

**Program přednášek třetího ročníku kurzu Dějiny umění a vizuální kultury
v akademickém roce 2017/2018.**

Kurz je organizován ve spolupráci s Filozofickou fakultou MU.

1. Kulturní antropologie: „migrace“ tváří od V. do IX. století

doc. Ivan Foletti, MA., PhD.

2. Páni ze Zbraslavi: středověcí stavebníci a stopy jejich objednatelské činnosti

Mgr. Aleš Flídr

**3. Vyhledávání stop: orientální povídka, Sherlock Holmes a uměleckohistorické
znalectví**

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

4. Accademia degli Arcadi, umělci a vyprávění o umění

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

5. Muzea pro 21. století

doc. PhDr. Ladislav Kesner, Ph.D.

6. Mýtus umělce: mezi genialitou, výstředností a šílenstvím

doc Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.

7. Giovanni Battista Piranesi (1720-1778) a jeho hledání egyptsko-římské antiky

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

8. Psychologie a psychoanalýza umění: Freud a Michelangelův Mojžíš

doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.

**9. Ars sine scientia nihil: architektonický spor mezi tvůrci pozdního středověku a rané
renesance**

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

10. Mediální revoluce: různé pohledy na počátky evropské grafiky

Mgr. Radka Nokkala Miltová, Ph.D.

11. Rembrandt: tvůrčí individualita mezi dílenským provozem a uměleckým trhem

doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.

12. Chaos nebo řád? Jak se dívat na barokní nástropní obraz?

Mgr. Michaela Šeferisová Loudová, Ph.D.

13. Obraz a text

doc. PhDr. Alena Pomajzlová, Ph.D.

14. Proměny Porta coeli

Mgr. Aleš Flídr, Ph.D.

15. Závěr: dějiny umění a dějiny obrazu v současnosti

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Program přednášek druhého ročníku kurzu Umění, objednavatelé a umělecký styl v dějinách v akademickém roce 2017/2018.

Kurz je organizován ve spolupráci s Filozofickou fakultou MU.

1. Papež Pasquale I., jeho matka Theodora a rekonstrukce římských bazilik

doc. Ivan Foletti, MA, PhD.

2. Objednavatelé a sběratelé uměleckých děl v dějinách

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

3. Jindřich Zdík: olomoucký biskup a objednavatel uměleckých děl v první polovině 12. století

Mgr. Aleš Flídr

4. Cisterciácký klášter na Velehradě – panovník, biskup a mniši

Mgr. Aleš Flídr

5. Federico da Montefeltro: válečník, vévoda a mecenáš renesanční doby

doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.

6. Roma Alessandrina: Řím v době papeže Alexandra VII.

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

7. Versailles: zámek, paláce, zahrady a vodní fontány v době Ludvíka XIV.

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

8. Výtvarné realizace na brněnském sídlišti Lesná

Mgr. et Mgr. Martina Šviková

9. Sběratelé a historikové umění

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

10. Počátky sběratelství umění v helenistickém Řecku

doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.

11. Karolinské umění a „karolinská renesance“

doc. Ivan Foletti, MA, PhD.

12. Císař Karel IV. – objednavatel a sběratel ve středověku

Mgr. Aleš Flídr

13. Obraz světa v uměleckých sbírkách pozdní renesance

doc. Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D.

14. Ceremoniální kočáry olomouckých biskupů doby barokní

doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.

15. Václav Dvořák, sonda do brněnského meziválečného sběratelství

Mgr. et Mgr. Martina Šviková

**Program přednášek kurzu Univerzita třetího věku v Moravském zemském muzeu
v akademickém roce 2017/2018.**

1. Jindřich Wankel – otec moravské archeologie

Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D.

2. Věstonická Venuše: její objev, význam a další život

doc. PhDr. Martin Oliva, D.Sc., a PhDr. Martina Galetová, Ph.D.

3. Keltská pohřebiště a váza z Brna – Maloměřic

PhDr. Jana Čižmářová

4. Významná naleziště kultury s lineární keramikou na Moravě

Mgr. Zdeněk Hájek, Ph.D.

5. Po stopách gigantů moravských třetihor

Mgr. Jakub Březina

6. Houby Českomoravské vrchoviny

Mgr. Hana Ševčíková

7. Fenomén Vánočního stromu republiky: občanská tradice v nečekaných souvislostech

Mgr. Hana Kraflová

8. Minulost a současnost řecké menšiny v Brně

PhDr. Jana Poláková, Ph.D.

9. Loutky českých potulných marionetářů

PhDr. Jaroslav Blecha

10. České tzv. rodinné loutkové divadlo

PhDr. Jaroslav Blecha

11. Třicetiletá válka – období bohaté na mincovní poklady

Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.

12. Italské múzy na moravských scénách

Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.

13. Mamut srstnatý a medvěd jeskynní – dva nejznámější savci svrchního pleistocénu

Mgr. Martina Roblíčková, Ph.D.

14. Králové, knížata a velmoži Velké Moravy a jejich manželky

doc. dr. Luděk Galuška, CSc.

15. Marie von Ebner-Eschenbach – deník moderní Evropanky

PhDr. Eleonora Jeřábková

**Program přednášek kurzu Kulturní dědictví a památková péče na Moravě
v akademickém roce 2017/2018.**

Kurz je organizován ve spolupráci s Národním památkovým ústavem.

1. Jak funguje město a co jej dělá dobrým nebo špatným? Od historie urbanismu přes jeho základní principy a zákonitosti po zajímavé příklady stavby měst z minulosti i současnosti

Ing. arch. Roman Čerbák

2. Zákulisí bytové výstavby za první republiky

Ing. arch. Dana Novotná, Ph.D.

3. Památky zahradního umění – průzkumy, interpretace, obnova

Ing. Roman Zámečník, Ph.D.

4. Šlechtic, generál, dvořan: K uspořádání a výzdobě appartementu v 17. a 18. století na Moravě

Mgr. Petr Czajkowski

5. Pozdně barokní a klasicistní aristokratický salon na Moravě

Mgr. Lenka Kalábová

6. Válečníci, tatíci a mlčící – nově zjištěné skutečnosti o zboření historického domovního bloku pod radniční věží ve Znojmě v letech 1945 - 1947

PhDr. Jan Kozdas

7. Architektura a urbanismus meziválečného období ve Znojmě

Mgr. et Mgr. Jana Oberreiterová

8. Kopie sochařských děl a památková péče

Mgr. Matěj Kruntorád

9. Brněnské kašny a studny

Mgr. Eliška Plotěná

10. Každodennost vrcholného středověku

Mgr. Pavel Macků

11. Výstavba mezinárodních hotelů v Brně: International a Continental

Ing. Petr Svoboda

12. Umění v architektuře 2. poloviny 20. století

Ing. arch. Renata Vrabelová

13. Lázně Luhačovice

Mgr. Martin Šolc

14. Vývoj reklamy ve veřejném prostoru

Ing. arch. Pavel Wewiora

15. Forma se mění, ale účel zůstává stejný – výzdoba vesnických domů v 19. a 20. století

Mgr. Alena Dunajová

Program přednášek kurzu G. J. Mendel: člověk, opat a vědec v akademickém roce 2017/2018.

1. Gregor Johann Mendel – životopis a jeho práce

Mgr. Ondřej Dostál, Ph.D. (ředitel Mendelova muzea)

2. Brněnská astronomie a Mendel

Mgr. Jiří Dušek, Ph.D. (ředitel Hvězdárny a planetária Brno)

3. S Mendelem v Antarktidě

doc. Mgr. Daniel Nývlt, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

4. Domestikace rostlin z pohledu současné biologie a genetiky aneb Rostliny ve službách člověka

Ing. Petr Smýkal, Ph.D. (Univerzita Palackého v Olomouci)

5. Vývoj života na planetě Zemi I

prof. RNDr. Rostislav Brzobohatý, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

6. Vývoj života na planetě Zemi II

prof. RNDr. Rostislav Brzobohatý, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU)

7. Málo známý Gregor Johann Mendel

Mgr. et Mgr. Marek Orko Vácha, Ph.D. (přednosta Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě UK, kněz, biolog, vysokoškolský učitel)

8. Historie prezentace Mendelova odkazu v Brně

Mgr. Ondřej Dostál, Ph.D. (ředitel Mendelova muzea)

9. Lékařská genetika – co nám říká mendelovská genetika v lékařství a nejen to

MUDr. Renata Gaillyová, Ph.D. (FN Brno)

10. Mendel a včelaření

doc. Ing. Rudolf Rybář, CSc. (Agronomická fakulta Mendelovy univerzity)

11. Novinky v genetice I

Současnost a budoucnost identifikace člověka pomocí DNA

RNDr. Pavel Lízal, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

12. Novinky v genetice II

Příklady využití genetické rozmanitosti člověka při studiu historických osobností

RNDr. Pavel Lízal, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta MU)

13. Vývoj meteorologie na Moravě

RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc. (Brněnská pobočka ČHMÚ)

14. Charles Darwin – další velikán na scéně

prof. RNDr. Stanislav Komárek, CSc. (Přírodovědecká fakulta UK v Praze)

15. Exkurze do Mendelova muzea

Program přednášek třetího ročníku kurzu Kulturní dědictví – jeden z pilířů identity národa II. v akademickém roce 2017/2018.

Místo konání: Telč

1. Úvodní přednáška – Turku – město plné historie

PhDr. Martina Indrová

2. O bláznech, darmožroutech a žhavém ženském pohlaví podle Pokutních register Petra Voka z Rožmberka

Mgr. Petr Pavelec, Ph.D.

3. Kuks – historie špitální péče a archivní rešerše

Mgr. Kateřina Samojská, Ph.D.

4. Zajímavosti stavebně historických průzkumů (SHP)

Mgr. Ing. Jan Beránek

5. Heřman Jakub Černín na cestě za Alpy a Pyreneje. Španělsko

Mgr. Milena Hajná, Ph.D., M.A.

6. Dvě památkové obnovy církevních areálů

Mgr. Petr Severa

7. Památková obnova – Areál kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

Pavel Jerie

8. Velké památkové obnovy

Mgr. Kateřina Samojská, Ph.D.

9. Památková obnova – Moderní architektura

Ing. arch. Nad'a Goryczková

10. Památková obnova – NKP Národní muzeum

Pavel Jerie

11. Květinová výzdoba na šlechtických sídlech

Ing. Lucie Bláhová

12. Augustiniánský klášter v Třeboni

Mgr. Ing. Jan Beránek

13. Náměšť nad Oslavou jako letní prezidentské sídlo na Moravě

Mgr. Marek Buš

14. Žena ve středověku – ikonografie

PhDr. Martina Indrová

15. Exkurze